

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/3/2021
Identifikačné číslo spisu:	9521100003
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9521100003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na verejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2022 v Bratislave v trestnej veci obžalovaných Mgr. M. A. a Mgr. Z. N., pre prečin podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1 Trestného zákona prejednal odvolania obžalovaných podané proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 12T/1/2021, z 25. mája 2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania obžalovaných Mgr. M. A. a Mgr. Z. N. zamietla.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 12T/1/2021, z 25. mája 2021 boli obžalované Mgr. M. A. a Mgr. Z. N. uznané za vinné zo spáchania prečinu podplácania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 333 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustili na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň v období od jari 2019 do dňa 19. júna 2019 po predchádzajúcej dohode obidve obžalované, ako učiteľky Základnej školy S. v K. L., prišli na motorovom vozidle, ktoré viedla obžalovaná N., k rómskej osade zvanej S. v K. L., kde obžalovaná N. zavolať E. Č., členku Rady školy pri ZŠ S. a Z. E., náhradníčku v Rade školy pri ZŠ S., ktorým následne obe obžalované vo vnútri vozidla sľúbili pohostenie v reštaurácii zv. „V. A.“ patriacej manželovi obžalovanej A. a rôzne materiálne veci (nábytok, automatickú práčku) za to, ak v blížiacich sa voľbách riaditeľa ZŠ S., ktorých druhé kolo sa konalo dňa 19. júna 2019, budú hlasovať za vtedajšiu riaditeľku školy, Mgr. K. O..

Za to im Špecializovaný trestný súd uložil:

- obžalovanej Mgr. A. podľa § 333 ods. 1, § 56 ods. 2 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona a za použitia § 38 ods. 3 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 1200 (tisíc dvesto) Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona Špecializovaný trestný súd menovanej ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) dní,

- obžalovanej Mgr. N. podľa § 333 ods. 1, § 56 ods. 2 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona a za použitia § 38 ods. 3 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 900 (deväťsto) Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona Špecializovaný trestný súd menovanej ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) dní.

Špecializovaný trestný súd svoj rozsudok odôvodnil v zásade nasledovne.

„Výkonaným dokazovaním bolo spoľahlivo a jednoznačne preukázané, že žalovaný skutok sa stal, je trestným činom a spáchali ho obžalovaní, ktoré sú za jeho spáchanie aj trestne zodpovedné. Existenciu a spáchanie žalovaného skutku obžalovanými mal súd preukázané najmä výpoveďami dvoch priamych (očitých) svedkýň, voči ktorým smerovalo korupčné konanie obidvoch obžalovaných. Sv. Č. aj sv. E. opakovane zhodne opisali dejový priebeh, počnúc ich privolaním k autu obž. N. až po dôvod a obsah ich následného rozhovoru s obžalovanými vo vnútri auta. Práve na základe „vyťaženia“ (§ 17 zák. č. 171/1993 Z. z.) týchto dvoch svedkýň pred policajtom NAKA (sv. V. - č. l. 267) bolo následne začaté trestné konanie a po ich výpovediach pred vyšetrovateľom (č. l. 52, 61) bolo obidvom obžalovaným vznesené obvinenie. Usvedčujúce vyjadrenia tieto dve svedkyne (každá zvlášť) zopakovali aj v prítomnosti obhajcu obžalovaných (č. l. 56, 65) a „neuhli“ ani pred súdom, kde prišli a po zložení prísahy vypovedali zoči-voči obidvom obžalovaným. Ich výpovede boli konzistentné, bez zásadných rozporov či nepresností, ktoré by mohli vyvolávať dôvodné pochybnosti o priebehu deja a o konaní obžalovaných. Odhliadnuc od toho však možno uviesť, že svedecké výpovede nemôžu dosiahnuť úplnú jednotu a zhodu v každej realizačnej okolnosti jednotlivých vykonávaných činností a použitých postupov. To by naopak pôsobilo (vzhľadom ku širokému okruhu dokazovaných skutočností a časovému odstupe) umelo a pochybne. Dôležitá je podstata skutku z hľadiska konania páchatela, v ktorom zákon vidí trestný čin. Tieto okolnosti musia byť spoľahlivo dokázané (NS SR sp. zn. 2To/9/2014). Vo všeobecnosti totiž platí, že pozícia osôb (zväčša obžalovaných), ktoré sa usilujú niečo zamlčať, je objektívne ľahšia oproti pozícii tých osôb (svedkov), ktoré pravdivo opisujú, čo sa na mieste činu stalo. Zatiaľ čo prvej skupine osôb stačí popierať a tvrdiť, že v danom čase a mieste „sa nič nestalo“ (čo ani pri opakovaných výsluchoch nie je náročné zopakovať), druhá skupina musí pri každom výsluchu vždy odznova podrobne opisovať skutočne prežité udalosti. To pochopiteľne nemusí byť pod tlakom nepríjemných spomienok a vzhľadom na odstup času vždy spontánne, plynulé, a tým aj navzájom zhodné. Je teda akceptovateľné, že svedok nie je schopný zapamätať si doslovný priebeh skutkového deja a pri opakovaných výsluchoch je pre neho problematické vždy presne zopakovať jeho priebeh. V tomto kontexte je potom potrebné nazerať aj na výpoveď sv. E.É., ktorý (ako ďalší priamy svedok) potvrdil príchod obidvoch obžalovaných na aute do osady ako aj ich záujem o rozhovor s obidvomi svedkýňami, ktorých účasť zabezpečil. Je akceptovateľné jeho vysvetlenie, že pred vyšetrovateľom sa pôvodne nezmienil o tom, že manželka mu ešte v ten deň hovorila o korupčnej snahe obžalovaných. On totiž hneď v zárodku zavrhol takú myšlienku, v tomto smere inštruoval aj manželku, a teda týmto považoval vec za vybavenú. Sv. Č. o tomto korupčnom konaní obžalovaných následne prehovorila aj verejne, na zasadnutí rady školy, o čom svedčí nielen zápisnica z rokovania (č. l. 165), ale potvrdzujú to aj účastníci tohto zasadnutia (sv. S., sv. M., sv. D.). Následne takéto konanie obžalovaných potvrdila sv. Č. aj učiteľke Mgr. F. (č. l. 113), ktorá si u nej overovala, či sú šíriace sa reči o korupcii pravdivé. Oproti týmto výpovediam stoja výpovede obžalovaných, ktoré popierajú spáchanie skutku, ktorý sa im kladie za vinu. Ich obhajoba spočívala takmer výlučne v poukazovaní na osobnostnú výbavu svedkýň s tým, že ony by sa nikdy nepokúšali niečo sľubovať nikomu z osady, keďže z učiteľskej praxe dobre poznajú mentalitu Rómov. Možno uviesť, že tento spôsob obhajoby, pri ktorom obžalované využívajú argument „mentalita Romica“, nemohol byť úspešný pri spochybňovaní vierohodnosti výpovedí týchto dvoch priamych svedkýň. Je neprípustné paušálne kategorizovať ľudí na tzv. vierohodných a neverohodných len na základe ich rodovej, národnostnej či inej príslušnosti. Ak by sme pripustili tento spôsob obhajoby ako akceptovateľný, bola by napr. prakticky nepreukázateľná volebná korupcia v rómskych osadách, ohľadom ktorej sa množia podnety takmer po každých komunálnych či parlamentných voľbách, keďže výpovede svedkov takého korupčného konania by stačilo paušálne odmietnuť ako nehodnoverné výpovede osôb, ktoré majú geneticky vrozený sklon klamať a nechať sa ľahko ovplyvniť. Okrem toho je vhodné pripomenúť, že súd a priori nehodnotí vierohodnosť osôb, ale hodnovernosť dôkazu (ich výpovedí). Súd konštatuje, že neexistuje žiadna

objektívne existujúca indícia, ktorá by čo i len nasvedčovala osobitnému záujmu týchto svedkýň vypovedať v neprospech obžalovaných. Tu možno poukázať aj na skutočnosť, že svedkyne nešli iniciatívne oznamovať takéto konanie (škodiť obžalovaným), ale zostali pasívne, až kým neboli oslovené operatívnymi pracovníkmi NAKA (sv. V.), pred ktorými opísali korupčné konanie obžalovaných. Nemožno tiež prehliadať, že zatiaľ čo svedkyne Č. a E. usvedčovali obžalované z páchania korupčnej trestnej činnosti zhodne od začiatku prípravného konania, obe obžalované spočiatku popierali čo i len svoju prítomnosť v danom čase na danom mieste (č. l. 18, 23). Až neskôr už obidve priznali stretnutie so svedkýňami (č. l. 36, 46). A až dodatočne (obidve naraz) začali uvádzať, že sv. Č. si mala sama spontánne pýtať od nich práčku (č. l. 263). Každý obžalovaný si môže slobodne zvoliť spôsob obhajoby, vrátane práva nevypovedať, resp. vypovedať nepravdu. Následne však môže očakávať, že pri záverečnom hodnotení dôkazov to bude zohľadňované. Súd neakceptoval opakované návrhy obžalovaných na znalecké vyšetrenie duševného stavu sv. Č. a sv. E., resp. na znalecké psychologické posúdenie ich tzv. vierohodnosti, ktoré obžalované odôvodňovali predovšetkým poukazom na špecifické povahové vlastnosti Rómov vo všeobecnosti, ale aj s poukazom na osobnú znalosť pováh týchto svedkýň (č. l. 224, 262, 277, 280). Je neprijateľné, aby bola akákoľvek osoba podrobovaná znaleckému vyšetrovaniu len preto, že je príslušníkom konkrétneho národa či národnosti alebo členom etnickej skupiny a pod. Akceptovanie tohto návrhu, ktorý nesie známky diskriminačného nahliadania na Rómov, by bolo šikanózne. Obžalované okrem všeobecných, resp. zovšeobecňujúcich tvrdení o Rómoch a o ich mentalite, neuviedli žiaden konkrétny a zmysluplný argument, pre ktorý by bolo žiadúce vykonať psychologické či psychiatrické vyšetrenie týchto dvoch priamych (očitých) svedkýň. Súd ani ich osobným výsluchom na hlavnom pojednávaní takýto argument ex officio nezistil, a preto odmietol vykonanie takéhoto znaleckého dokazovania v konaní pred súdom (č. l. 277). V tomto smere možno poukázať aj na odôvodnenie vyšetrovateľa, ktorý tieto návrhy na doplnenie dokazovania odmietol už v prípravnom konaní (č. l. 197, 205) poukazujúc na to, že

- nešlo o dejový skutok náročný na zapamätanie si jeho priebehu,
- na opis deja stačí aj jednoduché vyjadrovanie,
- nešlo o zvlášť vypätú či stresovú situáciu, kedy by vnímanie svedkov mohlo byť výrazne skreslené či okolnosťami ovplyvnené.

Úvahy o mentálnej vybavenosti svedkýň možno odmietnuť aj s poukazom na to, že obe svedkyne boli nominované do rady školy ako zástupkyne rodičov (č. l. 285) a jedna z nich bola zvolená za členku rady školy a túto funkciu aj reálne štyri roky vykonávala. Súd považuje za potrebné uviesť, že procesné strany na záver dokazovania na hlavnom pojednávaní v zmysle § 272 ods. 2 Trestného poriadku uviedli, že už nenavrhujú vykonať žiadne ďalšie dôkazy (č. l. 316; Rt-116/2014). Zatiaľ čo obžalované poukazovali na nehodnovernosť výpovedí svedkýň, súd nachádza viacero nelogickostí práve vo výpovediach (v konaní) obžalovaných:

- obžalované rozdielne opisujú dôvod, pre ktorý boli svedkyne do auta zavolané - obž. A. uviedla, že obž. N. si dala zavolať sv. Č.V. ako členku rady školy, zatiaľ čo obž. N. už pred súdom tvrdila, že ona ani nevedela, že sv. Č. je členkou rady školy,
- obžalované rozdielne opisujú účel aj obsah rozhovoru v aute - zatiaľ čo obž. A. uviedla, že obž. N. v aute riešila len vo všeobecnosti problém so správaním a dochádzkou žiakov z osady, obž. N. tvrdila, že ona v aute riešila konkrétny problém týkajúci sa konkrétneho žiaka, resp. konkrétnej žiačky - obžalované nevysvetlili, v čom bol tento prípad taký špecifický a urgentný, že bolo potrebné: - ísť tam súkromným autom (obž. N. uviedla, že tam nikdy predtým ani potom svojím autom nebola), - ísť tam po pracovnej dobe, - ísť tam, keď intenzívne pršalo o neriešiť to s rodičmi dotknutých detí, ale s inými (cudzími) osobami, obžalované nespísali o osobnom prejednaní tohto ojedinelého špecifického problému žiaden úradný záznam, ani o tom neinformovali triedne učiteľky dotknutých žiakov, - ak sa už rozhodli vzniknutý problém riešiť s tzv. rómskou občianskou hliadkou, prečo to neriešili priamo s vedúcim tejto hliadky (sv. E.), ktorý tam bol prítomný, ale ho požiadali, aby v tom daždi privolal z osady iné dve osoby, - ak skutočne išlo o problém týkajúci sa kompetencií rómskej občianskej hliadky, prečo sa o ňom nerozprávali v kancelárii tejto hliadky, kde bol vedúci hliadky, ale namiesto toho sedeli všetky štyri v malom aute zaparkovanom vedľa tejto kancelárie.

Zhrnúc doteraz uvedené skutočnosti súd konštatuje, že skutok sa stal tak, ako to už od začiatku zhodne opisovali obidve svedkyne. Súd na základe vykonaných dôkazov akurát mierne upravil opis priebehu tohto skutku uvedený v obžalobe tak, aby tento lepšie zodpovedal preukázanému konaniu oboch

obžalovaných (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) a zároveň, aby totožnosť skutku zostala zachovaná (§ 278 ods. 1 Trestného poriadku). Súd právne kvalifikoval konanie obžalovaných (v zhode s návrhom prokurátorky) ako úmyselný prečin „Podplácanie“ podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona s tým, že bol spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Konaním obžalovaných bola totiž naplnená skutková podstata tohto úmyselného trestného činu, keďže inému (sv. Č. a sv. E.) v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo ponúkli a sľúbili úplatok. Sľubované veci a pohostenie sú nepochybne úplatkom, t. j. vecou, na ktorú by žiadna zo svedkýň nemala žiadny právny nárok (§ 131 ods. 3 Trestného zákona). Pri výklade pojmu „obstaranie vecí všeobecného záujmu“ je potrebné vychádzať zo záveru, že zákonný pojem všeobecného záujmu je na ústavnej úrovni stotožnený s pojmom verejného záujmu (nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 402/2008), t. j. záujmu, ktorý prináša majetkový alebo iný prospech všetkým alebo mnohým občanom (čl. 3 ods. 2 úst. zák. č. 357/2004 Z. z.).

Férové výberové konanie, ktorým sa obsadzuje pozícia riaditeľa školy, je nepochybne vecou všeobecného záujmu. Existencia riadne fungujúceho systému školskej správy je základným predpokladom realizácie ústavou garantovaného práva na vzdelanie (čl. 42 Ústavy SR). Záujem spoločnosti na dôslednom uplatňovaní pravidiel a zásad pri výbere kandidátov na funkciu riaditeľa školy je zdôraznený aj prijatím osobitnej právnej úpravy, v zmysle ktorej sa člen rady školy svojím hlasovaním priamo podieľa na výbere riaditeľa školy (§ 3 zák. č. 596/2003 Z. z.).

Korupčné snahy voči členovi rady školy sú teda reálne spôsobilé priamo a účinne ovplyvniť výsledky výberového konania. V tejto súvislosti možno poukázať na tesný výsledok hlasovania výberovej komisie (rada školy doplnená podľa § 25 ods. 16 zák. č. 596/2003 Z. z.), v zmysle ktorého stačilo zmeniť hlasovanie u jednej z osôb a došlo by k nerozhodnému pomeru hlasov (č. l. 289). Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že zriaďovateľ školy nerešpektoval výsledky výberového konania z 19. júna 2019, a preto sa neskôr opakovalo (č. l. 287, 165). Skutková podstata tohto trestného činu bola naplnená už v momente ponuky (sľubu) úplatku a nebolo k tomu potrebné, aby aj došlo ku konaniu, ktoré malo byť úplatkom ovplyvnené. Preukázané konanie obžalovaných je teda trestným činom a závažnosť ich konania nie je nepatrná (§ 10 ods. 2 Trestného zákona). Aplikácia tzv. materiálneho korektívu by v danom prípade nebola namieste aj vzhľadom na osobitný záujem štátu na potláčaní akýchkoľvek prejavov korupcie.

Súd takto právne kvalifikoval konanie obžalovaných aj vo vzťahu k sv. E., ktorá v čase konania výberového konania 19. júna 2019 bola „len“ v pozícii náhradníčky za členku rady školy pre prípad, že niektorému zo zvolených členov rady školy (za rodičov) skončí výkon funkcie skôr. Nešlo teda zo strany obžalovaných o tzv. pozitívny skutkový omyl (konanie v štádiu pokusu), ale o ich cielené konanie preventívne pokrývajúce všetky do úvahy prichádzajúce alternatívne spôsoby zloženia výberovej komisie.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na riadne naplnenie účelu trestu podľa § 34 Trestného zákona, pričom v zmysle § 38 ods. 2 Trestného zákona prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a pritŕažujúcich okolností. Keďže u obžalovaných ide zatiaľ o prvé odsúdenie, súd považoval za postačujúce na riadne naplnenie účelu trestu uloženie peňažného trestu v zmysle § 56 ods. 2 Trestného zákona a nie trestu odňatia slobody, ktorý je najprísnejším z možných druhov trestov (§ 32 Trestného zákona). Pri rozhodovaní o výmere tohto peňažného trestu súd prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a pritŕažujúcich okolností. Ustanovenie § 38 ods. 2 Trestného zákona je totiž potrebné aplikovať nielen pri ukladaní trestu odňatia slobody, ale aj pri ukladaní všetkých druhov trestov, u ktorých prichádza do úvahy určenie ich výmery v istom rozpätí, t. j. ktoré majú odstupňovateľnú trestnú sadzbu (obdobne NS SR, sp. zn. 1Tdo/18/2020, zo dňa 24.03.2021). Na strane obžalovaných možno konštatovať, že existuje jedna poľahčujúca okolnosť, keďže každá z obžalovaných doteraz viedla riadny život [§ 36 písm. j) Trestného zákona]. Oproti tomu však nebola zistená existencia žiadnej pritŕažujúcej okolnosti. Súd teda neakceptoval ani návrh prokurátorky a nezohľadnil na ťarchu žiadnej z obžalovaných pritŕažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. e) Trestného zákona. Je nepochybné, že obžalované v ten deň konali voči svedkyňiam z pozície učiteliek ZŠ S. (jedna dokonca vtedy ešte ako zástupkyňa), do ktorej chodili všetky deti z miestnej osady a práve tento svoj vplyv chceli využiť (zneužiť). Takýto ich „lobing“ mal potom väčšiu nádej na úspech, než ak by prišiel svedkyne prehovárať (korumpovať) niekto úplne cudzí. Okrem toho však už nebolo preukázané splnenie druhej podmienky pre zohľadnenie tejto pritŕažujúcej okolnosti, t. j. či ich konanie smerovalo k dosiahnutiu neoprávnenej alebo neprimeranej výhody.

Pre naplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu „Podplácanie“ podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona nebolo potrebné vykonávať dokazovanie týmto smerom a preukázať, akú výhodu (a pre koho) chceli obžalované svojím konaním dosiahnuť. Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností teda súd podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona upravil trestnú sadzbu uvedenú v Trestnom zákone (§ 56 ods. 1 Trestného zákona) a znížil hornú hranicu o jednu tretinu postupom podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona. Následne ukladal obžalovaným trest pri dolnej hranici takto upraveného rozpätia trestnej výmery (160,00 Eur až 221.340 Eur). Pri ukladaní peňažného trestu súd zároveň prihliadal na osobné a majetkové pomery každej z obžalovaných, keďže peňažný trest by neuložil, ak by bolo zrejmé, že ho obžalovaná nebude schopná zaplatiť (§ 57 ods. 1 Trestného zákona). Pomery každej z obžalovaných podľa názoru súdu umožňujú riadnu vykonateľnosť tohto trestu. Isté ťažkosti a obmedzenia obžalovaných, ktoré budú s tým spojené, sú pochopiteľným a potrebným dôsledkom uloženého trestu. Mierna diferenciácia výmery trestu je dôsledkom zisteného výraznejšieho rozdielu v pravidelnom mesačnom príjme obžalovaných, keďže príjem obž. A. je v porovnaní s obž. N. približne dvojnásobný, vzhľadom na starobný dôchodok poberaný popri plate za pracovnú činnosť v školstve. Pri obligatórnom ukladaní tzv. náhradného trestu odňatia slobody (§ 57 ods. 3 Trestného zákona) súd dbal o to, aby tento náhradný trest bol spravodlivo a objektívne proporcionálny k výmere uloženého peňažného trestu, t. j. aby pomer závažnosti a dôsledkov týchto trestov bol vyvážený. Hlavným zmyslom náhradného trestu odňatia slobody totiž nie je generálna či individuálna prevencia trestu a dokonca ani morálne odsúdenie spoločnosťou. Náhradný trest plní prioritne funkciu hrozby a zároveň motivácie zaplatiť peňažný trest (rozh. NS SR, sp. zn. 6To/8/2019, sp. zn. 3To/8/2017; sp. zn. 6To/7/2016). Vychádzajúc z týchto úvah sa uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 30, resp. 25 dní, javí byť adekvátnou hrozbou i motiváciou pre obžalované k tomu, aby riadne a včas zaplatili uložený peňažný trest.

Obžalované Mgr. A. a Mgr. N. podali proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu riadne a včas odvolanie (č. l. 335 a nasl., modrý zväzok) v znení jeho doplnenia (č. l. 344 a nasl., detto), argumentujúc v zásade nasledovne.

„Máme za to, že v priebehu celého konania boli vykonané desiatky úkonov, dôkazov, z ktorých značná časť nemala pre objasnenie skutkového stavu význam, avšak vzhľadom na všetky okolnosti nebol vykonaný jeden najpodstatnejší dôkaz, a to vyšetrenie duševného stavu podľa § 150 Trestného poriadku u svedkýň E.Í. Č. a Z. E., ktoré považujeme za nedôveryhodné a ovplyvnené tretími osobami tak, ako sme to uviedli na hlavnom pojednávaní. Nevykonanie tohto dôkazu podľa nás spochybňuje celé konanie a ak by bolo vykonané, odstránilo by podľa nás všetky pochybnosti. teda preukázalo by či sú ich výpovede hodnoverné, a potom by tu boli 2 tvrdenia proti 2 tvrdeniam, alebo by sa preukázalo, že sú nedôveryhodné, ľahko ovplyvniteľné, a tým by celá argumentácia proti nám padala. Nechápeme prečo sa jak vyšetrovateľ, tak aj prokurátorka ako aj napokon súd pri množstve konkrétnych pochybností bránia vykonaniu tak závažnému dôkazu. Nevykonaním tohto dôkazu podľa nás súd dospel k nesprávnym a nezákonným zisteniam a nespravodlivému rozsudku. Podľa nás nebol jednoznačne a nepochybne preukázaný ani jeden predpoklad našej trestnej zodpovednosti. Vykonaným dokazovaním bol podľa nás preukázaný práve opak. Súd vo svojom odôvodnení rozsudku na hlavnom pojednávaní stručne uviedol závery, prečo nás uznal vinnými, pričom tieto jeho závery neboli podľa nás vôbec objektívne odôvodnené. Súd nám oznámil, že nenariadil vyšetrenie duševného stavu preto, že nemal pochybnosti o stave svedkýň. Podľa nás svedkyne boli jednoznačne poučené, o čom majú hovoriť, pričom konzistentnosť ich výpovede spočívala iba v jednej vete, a to že ‚zavolali nás do auta a ponúkli nám veci‘. Toto si zapamätá každý. Všetky ďalšie ich vyjadrenia a konanie vyvolávajú dôvodné pochybnosti. Dôveryhodnosť svedkýň E. Č. a Z. E. je značne spochybnená aj tým, že podľa ustanovenia § 340 Trestného zákona ‚Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal trestný čin ... korupcie uvedený v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti a takýto trestný čin neoznámí bez odkladu orgánu činnému‘ dopúšťa sa spáchania trestného činu. Pokiaľ teda obe mali byť uplácené, mali toto bezodkladne oznámiť, čo však neurobili. Aj toto svedčí o tom, že ku skutku ako to uvádzajú, nedošlo. Svedkyňa Č.V. sa vyjadrila, že jej obžalovaná N. mala sľúbiť práčku. Obžalovaná N. jej práčku neponúkala a nie je vôbec pravdepodobné, že by to urobila; veď ani nevedela, že svedkyňa chce nejakú práčku. Na práčku sa pýtala sama iba svedkyňa Č. pri odchode z auta, avšak obžalovaná tomu nepripisovala žiaden význam. Toto tvrdenie svedkyne Č. je navyše úplne spochybnené výpoveďou svedkyne Mgr. A. F., ktorá vo svojej výpovedi ako aj pri konfrontácii tak aj na hlavnom pojednávaní

uviedla, že p. E. Č. sa jej ešte niekoľko mesiacov pred voľbami pýtala, či nemá práčku, teda je zrejmé, že potrebovala a zháňala práčku. Svedkyňa Mgr. F. jednoznačne uviedla, že o tomto nikdy nikomu nehovorila. Ako teda mohla obžalovaná vedieť, že p. Č. potrebuje akúsi práčku a túto jej údajne ponúknuť? Je to absurdné. Už len táto sama skutočnosť svedčí o tom, že výpovede uvedených svedkýň nie sú hodnoverné. Okrem toho, ak by p. Č. priniesla domov práčku vzhľadom na zvyklosti v osade, by celá osada hneď vedela odkiaľ ju má. Rovnako, ak by boli na pohostení v reštaurácii u A., o tomto by okamžite vedela celá osada a obžalované nie sú také naivné, aby to urobili. Súd však uzatvoril, že to, že svedkyne sú Rómkami, to neznamená, že klamú. To sme ani my nikdy netvrdili, že všetci Rómovia klamú. Tvrdili sme to a tvrdíme iba vo vzťahu ku svedkyniam, o ktorých je to známe a aj my obe máme s tým skúsenosti. To však nijako neodôvodňovalo a nebránilo vykonať nami navrhovaný dôkaz a odstrániť tak pochybnosti. Podľa súdu je daná naša predispozícia voči Rómom. Toto považujeme za absolútny nezmysel, veď obe dlhé roky pracujeme ako učiteľky, pričom učíme hlavne rómske deti. Ak by sme teda boli také, ako to uviedol súd, tak by sme našu náročnú prácu nemohli nikdy vykonávať. Odôvodnenie súdu, že sme k sebe volali aj svedkyňu E. preto, že bola údajne (my sme to vôbec netušili) náhradníčkou do rady školy, tak toto považujeme iba za čisto teoretické ničím nepodložené tvrdenie, keď náhradníci sa do rady školy u nás vôbec nikdy nevolali a ani nebol dôvod, nakoľko p. Č. sa nevzdala členstva a riadne volila. Tento záver je podľa nás iba tvrdením na odôvodnenie, že sa skutok stal. Obe obžalované potvrdzujú, že ku stretnutiu došlo, ale jeho priebeh a obsah bol úplne iný, ako to uvádzajú svedkyne p. Č. a E.. Podľa obžalovaných začatie trestného konania bolo dôsledkom iniciatívy zamestnancov, ktorí mali záujem, aby voľby dopadli tak, že riaditeľkou bude p. E.Č.. O tomto svedčí ich konanie a iniciatíva, najmä však nevídaná aktivita Mgr. M.. Celá situácia, trestné oznámenie proti obžalovaným sa začala po neúspešnej voľbe p. E. za riaditeľku školy. Všetky súvislosti svedčia tomu, že to tak bolo. Voľby sa mali uskutočniť v apríli 2019 a keďže sa neuskutočnili, následne bolo na deň 19. júna 2019 určené výberové konanie, ktoré bolo zrušené a rovnako neúspešné. Následne po tomto dňa 9. augusta 2019 došlo k odvolaniu p. M. a p. D. z rady školy, ktoré odsúhlasili pedagogickí zamestnanci školy. Poznamenávame, že vo veci odvolania učiteliek - navrhovateliek p. M. a D. bolo vedené súdne konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, o neplatnosť odvolania z rady školy, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoPr/2/2020, z 28. mája 2020 v celom rozsahu ako nedôvodné zamietnuté. teda ich odvolanie z rady školy bolo zákonné. Dňa 4. septembra 2019 došlo ku kontaktu p. M. s príslušníkmi NAKA, pričom p. M. bol absolútne nezainteresovaná osoba, ktorý s vecou nemal nič spoločné a nebol svedkom. Jeho vyjadrenie, že nebol v osobnom kontakte so svedkyňami Č. a E. je v rozpore s úradným záznamom zo dňa 13. augusta 2020, ktorý vystavil npor. Mgr. Z. V.. Na hlavnom pojednávaní npor. Mgr. Z. V. uviedol, že so svedkyňami jednal na polícii v K.V., v osade nebol, avšak svedkyňa E. na hlavnom pojednávaní uviedla, že policajti boli za ňou v osade, teda aj v tomto nehovorí svedkyňa pravdu. Aj toto vrátane nadmernej aktivity p. M. ako úplne nezainteresovanej osoby už počas prípravného konania podľa nás jednoznačne svedčí o účelovosti jeho konania. Podnetom na začatie celej akcie malo byť, že svedkyňa Č. sa mala údajne na rade školy vyjadriť, že došlo k ovplyvňovaniu pri voľbe riaditeľa školy. Podľa zistenia obžalovaných a potvrdení člena rady školy MUDr. U. X. k ničomu takému nedošlo a p. Č. nič také nevykričala. Je pravdou, že došlo ku konfliktu medzi členkami rady školy za rodičov, ktoré po sebe vykrikovali, avšak po rómsky, teda uvedený člen rady školy nevedel, o čo ide, čo kričia. Až po tomto sa začalo celé konanie a aj toto podľa nás svedčí o tom, kto celú vec inicioval. V konaní nebolo preukázané, kedy vlastne ku skutku malo dôjsť. V obžalobe sa uvádza, že to malo byť v presne nezistený deň na jar roka 2019 do 19. júna 2019. Obe svedkyne nevedeli uviesť ani len približne, v akom čase to malo byť, ani len to, ktorej voľby sa to malo týkať. Už aj v tomto sú ich výpovede pochybné. Podľa obžaloby mali obžalované v rómskej osade v S. ponúknuť a sľúbiť E. Č., členke rady školy pohostenie a rôzne materiálne veci, čo mal byť podľa obžaloby dôvod návštevy v S.. Toto nie je pravdou. Skutočnosťou je a potvrdzuje to, že p. N. navštívila osadu za účelom preverenia situácie vo veci trestného konania. Na požiadanie vyšetrovateľa PZ tam bola zisťovať skutočnosti potrebné pre vyšetrovanie, o ktoré bola požiadaná. O tomto jednoznačne svedčí posudok, ktorý vypracovala p. N., pričom tento posudok je súčasťou spisu vedeného u Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odbor kriminálnej polície Stará Ľubovňa ČVS:ORP-71/VYS-SL- 2019. Podľa vedomosti žalovaných celá vec bola riešená Okresným súdom v Starej Ľubovni. Toto jednoznačne preukazuje účel návštevy, riešenie problémov a nijako žiadnu korupčnú činnosť a toto tvrdenie nebolo ničím spochybnené a vyvrátené. Je nepravdepodobné a podľa žalovaných úplne nelogické, že ak by

chceli niekoho podplácať, tak by k sebe volali svedkyňu Č. a navyše ako svedkyňu proti nám p. E., ktorá nebola členkou školskej rady, a teda nevolila, bola nepotrebná a práve naopak, ak by niečo chceli spáchať, tak ona by bola svedkom proti obžalovaným, čo iste nie je nijako pravdepodobné. Vlastne by konali proti sebe, a to aj s prihliadnutím na to, že im je známa mentalita a zvyklosti občanov v osade. Svedkyňa Č. navyše vo svojej výpovedi dňa 9. októbra 2019 uviedla, že „Neskôr, neviem kedy to bolo, prišla do osady nejaká učiteľka, kde odprevadila deti zo školy, prostredníctvom detí si zavolať mňa aj Z. E. a povedala nám, že máme voliť tú riaditeľkou, ktorá bola doteraz a že ak ju budeme voliť, donesie nám hračky pre deti. My sme jej povedali, že nechceme jej hračky, že nám je jedno, kto bude riaditeľkou školy a chceme, aby bolo dobre pre naše deti a budeme voliť podľa seba. Potom odišla preč. Nevie, ako sa volala, pozná ju z videnia, mala kratšie blond vlasy, asi 30 - 35 rokov, vyzerala mlado“. Aj toto považujeme za ďalší dôkaz o tom, že menovaná nevie, čo hovorí a pletie si jednotlivé okolnosti a jej výpoveď je jasne nepresvedčivá a všetko pletie. Obe žalované pracujeme s rómskou komunitou aj v S., a to 45 rokov a 17 rokov, teda dokonale poznáme zvyky a mentalitu občanov v osade. Dobré vieme, že títo sú ľahko ovplyvniteľní, často si prispôsobujú svoje vyjadrenia, domýšľajú, vymýšľajú si a nezriedka klamú. V takej veci by sme iste neoslovili p. Č.V. a E., keď dopredu by nám bolo jasné, že sa o tom dozvie celá osada. Iste nie je možné predpokladať, že by sme tak konali. Navyše p. E. ani nebola členkou rady školy, teda nevolila a nebol žiaden dôvod baviť sa s ňou o voľbách, teda aj toto preukazuje skutočný dôvod návštevy v osade. O akomsi náhradníctve v rade školy sme nemali ani len tušenie a argumentácia súdu týmto nie je opodstatnená. Svedkyne p. Č. a E.E. ako členky rómskej hliadky boli za účelom poskytnutia informácie pri vyšetrovaní okolností znásilnenia žiačky ZŠ S. požiadané o súčinnosť. Pokiaľ by chceli obžalované niekoho ovplyvňovať a podplácať, tak iste by si nevolali dve osoby, pričom p. E. nemala s voľbami riaditeľky vôbec nič spoločné. Iste by ku korupcii nepozývali nezúčastnenú osobu - aby mali svedka proti sebe? Toto považujeme za absolútny nezmysel. Trestná činnosť je v podstate preukazovaná iba výpoveďami svedkýň E. Č. a Z. E.. Podľa nás boli tieto zneužitá na to, aby svedčili proti nám. Už len z ich výpovede počas prípravného konania ako aj počas výpovede na hlavnom pojednávaní, kde sa nevedeli konkrétne vyjadriť, ich výpovede boli podľa nás zmätočné, zapamätali si podľa nás iba to, čo majú povedať a to, že „zavolali nás do auta a ponúkli nám výhody, keď budeme voliť starú riaditeľku“. Svedkyne E. Č. a Z. E., ktorá navyše má poruchu sluchu, sa už počas výsluchu na polícii správali veľmi čudne, neprirodzene, boli nervózne, vyjadrovali sa nepresne, svoju výpoveď upresňovali, nerozumeli položeným otázkam a už len ich vystupovanie bolo minimálne pochybné. Presvedčenie a dojem z ich výpovede je taký, že nehovoria pravdu. Vzhľadom na osoby svedkýň, vzhľadom na to, že sa jedná o najdôležitejší a jediný priamy dôkaz, ktorý je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitý a svedčí proti obžalovaným pre odstránenie akýchkoľvek pochybností, sme navrhli vyšetrovanie ich duševného stavu v zmysle ustanovenia § 150 Trestného poriadku, teda či sú spôsobilé vypovedať objektívne a k ďalším okolnostiam týkajúcim sa ich osôb. Toto vyšetrovanie sme ako dôkaz sústavne navrhovali počas celého prípravného konania ako aj v našom návrhu na vykonanie dokazovania a na hlavnom pojednávaní. Nepochybujeme o tom, že obe svedkyne sú ľahko ovplyvniteľné, nie je problém si niečo vymyslieť. Podľa nás posúdenie ich duševného stavu je v tomto konaní kľúčový dôkaz, ktorý svedčí proti obžalovaným. Bez jeho vykonania podľa nás nie je možné vo veci spravodlivo a bez akýchkoľvek pochybností rozhodnúť o vine obžalovaných. Nie je však v našich možnostiach tento dôkaz zabezpečiť, pričom vykonanie tohto dôkazu nie je nijako zložité a náročné a ktorý je pre spravodlivé rozhodnutie súdu zásadný. V konaní sme dali vypracovať znalecký posudok na obe obžalované. Znalčka PhDr. Mária Jancurová vypracovala znalecký posudok č. 27/2020 zo dňa 27. novembra 2020, v ktorom zodpovedala na otázky osobnosti obžalovaných ako aj na všetky podstatné okolnosti skutku. Z podaného znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že obe obžalované sú dôveryhodné osoby, bez sklonu k fabulácii, sú spôsobilé objektívne vnímať a vyhodnocovať realitu a následne ju adekvátne reprodukovať. Ich vierohodnosť je neporušená a v plnej miere zachovaná. Znalčka nezistila motívy, ktoré by vysvetľovali údajné ovplyvňovanie voľby, ktorá sa napokon ani nekonala. Rovnako je nelogické, aby navyše oslovovali práve svedkyňu E.. Podľa žalovaných veľký význam má aj skutočnosť, ktorú uviedla aj súdna znalčka vo svojom znaleckom posudku, s čím sa stotožňujeme, a to že žalované vzhľadom na situáciu, keď p. A. je v dôchodkovom veku a p. N. je bežnou radovou učiteľkou, nemali dôvod, nebol zistený a ani daný motív, ktorý by vysvetľoval údajné ovplyvnenie volieb. Podľa obžalovaných chýba akýkoľvek motív, prečo by tak konali. Aj podľa súdnej znalkyne je iracionálne údajné ovplyvňovanie vzhľadom na celkový efekt volieb. So závermi súdnej

znalkyne sa v celom rozsahu plne stotožňujeme. Súd sa s týmto dôkazom nijako nevysporiadal a nevyvrátil jeho závery. Svedecké výpovede svedkov E., F., E., Č., M., D., A., S., S. podľa obžalovaných vo veci nijako nepreukazujú údajné spáchanie skutku. Všetci ničो počuli, nevedia, kto to povedal, čo povedal, kde to povedal, všetci hovoria údajne, teda ani jeden z učiteľov nie je priamym svedkom, uvádzajú iba to, čo údajne počuli. Navyše svedkyne A., O., S. a Z., ktorých prokuratúra nenavrholala vypočuť a boli iba čítané zápisnice z výsluchov v prípravnom konaní, jednoznačne potvrdili naše výpovede, že k ničomu takému, čo je predmetom obžaloby nedošlo. Navyše svedkyne sa k našim osobám vyjadrili, že sme slušné, pracovité, máme dobrý vzťah k práci a podľa nich takého konania, za ktoré sme stíhané, by sme sa nikdy nedopustili. Tieto výpovede však súd nevzal do úvahy a nevysporiadal sa s nimi. Za dôležité považujeme výpovede svedka E., ktoré svedčia o ovplyvňovaní konania. Počas prípravného konania svedok vo výpovedi dňa 21. januára 2020 na otázky, či mu manželka po návrate od žalovaných hovorila, že by jej mali sľúbiť nejaký úplatok alebo inú odmenu, ak bude voliť za riaditeľku školy p. O., po riadnom poučení ako svedka jednoznačne uviedol, že nie. Na otázku, či mu manželka rozprávala ničो o tom, že by jej učiteľky hovorili, koho má voliť, jednoznačne uviedol, že nie. Svoju výpoveď podstatným spôsobom zmenil, keď na hlavnom pojednávaní 11. mája 2021, teda po roku a 4 mesiacoch si zázračne spomenul. Nieкто ho poučil, alebo naviedol? Prečo, z akého dôvodu? Je to podľa nás závažná skutočnosť, ktorá okrem iného s odstupom času podľa nás potvrdzuje, že celá situácia je cielená proti nám. Túto podľa nás účelovú zmenu výpovede v podstatnej časti preto dávame do pozornosti súdu. Vo výpovedi v prípravnom konaní na polícii uviedol, že učiteľky prišli odovzdať pozvánky na voľby riaditeľky školy. Pričom ďalej vo svojej výpovedi uvádza, že asi dva dni pred stretnutím mu nieкто v škole, nevie kto, dal jednu alebo dve pozvánky na voľbu riaditeľa ZŠ, ktoré potom doručil. Teda svedok nehovorí pravdu a jeho výpoveď považujeme za nehodnovernú. Poznamenávame, že pokiaľ učiteľky ničо v osade vybavujú, vždy to robia cez rómsku hliadku a nikdy nejdú samé do osady. Svedok P. E. je vedúci miestnej občianskej Poriadkovej služby v S.. On vybavuje všetky veci týkajúce sa spolupráce s mestskou a štátnou políciou. Z titulu svojej funkcie bol na viacerých školeniach a poradách, a teda podľa nás je osobou znalou trestnoprávných predpisov. Pokiaľ by bolo skutočne pravdou, že mu manželka hovorila po návrate od auta o pokuse o ovplyvňovanie, tak bol povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť orgánom činným v trestnom konaní. Pokiaľ by tak neurobil, dopustil by sa rovnako ako svedkyne Č. a E. spáchania trestného činu neoznámenia trestného činu podľa § 340 ods. 1 Trestného zákona. Tejto povinnosti si bol iste vedomý, a teda podľa nás pred políciou vypovedal tak, ako to skutočne prebehlo, ináč by mu hrozilo trestné stíhanie. Výpoveď na hlavnom pojednávaní bola podľa nás už korigovaná niekým ďalším. Odôvodnenie súdu, že vo výpovedi pri výsluchu dňa 21. januára 2020 uviedol, že manželka, 'Tiež mi povedala, že učiteľky im vraveli, aby zväžili ľudia, koho si budú voliť', aj keby to tak bolo, toto však predsa nijako nesvedčí a nepreukazuje akési uplácenie. Svedok navyše na konkrétne otázky obhajcu, ... Rozprávali Vám ničо o voľbách učiteľky, ktoré prišli v ten deň do osady, svedok odpovedal nie, len že doniesli pozvánky na voľby. Na otázky vyšetrovateľa „Hovorila Vám niekedy Vaša manželka, že by jej mali uvedené učiteľky, resp. nieкто iný ponúkať alebo sľúbiť nejaký úplatok alebo inú odmenu, ak bude voliť za riaditeľku školy pani O.', svedok jednoznačne uviedol, že nie. Na ďalšiu otázku ‚rozprávala Vám Vaša manželka ničо o tom, že by jej vyššie spomínané učiteľky hovorili, koho má voliť?' svedok jednoznačne uviedol ‚Nie'. Z toho dôvodu argumentáciu súdu svedkom E. považujeme za nedôvodnú a nepresvedčivú a svedok nijako neusvedčuje obžalované a nepreukazuje, že ku skutku došlo. Sme si plne vedomé, že akákoľvek korupčná činnosť je trestná. Preto sme nikdy nevykonali ničо, čo by spôsobilo našu trestnú zodpovednosť, čo by v konečnom dôsledku pre nás znamenalo, že nebudeme môcť vykonávať prácu učiteľiek. Na konanie, za ktoré sme boli obžalované, sme nikdy ani nepomysleli a napokon jeden hlas vo voľbách by tak či tak nič nezmenil, teda z našej strany podplácanie za stavu, keď riadne vykonávame svoju prácu, je nelogické, absurdné a ničím objektívnym nepodložené. Obe obžalované sú učiteľky, ktoré nikdy nemali problémy so zákonom. Z podaného znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že obe obžalované sú dôveryhodné osoby. Znalkyňa nezistila motívy, ktoré by vysvetľovali údajné ovplyvňovanie voľby, ktorá sa napokon ani nekonala. Rovnako je nelogické, aby navyše oslovovali práve svedkyňu E., ktorá nemala s voľbami nič. Obžalované dlhé roky pracujú s rómskou komunitou, a teda dokonale poznajú ich mentalitu a je absurdné, aby sa snažili v prospech nieкого iného ovplyvniť voľby cez p. Č.. Navyše Mgr. N. bola učiteľkou svedkyne E. L. a podľa nej už ako žiačka bola problémová, vyvolávala konflikty, vymýšľala si a klamala. Teda je nezmyslom, aby oslovovala p. Č.. Je pravdou, že

rómske ženy stále pýtajú od učiteľov rôzne veci, potraviny, šatstvo, chcú si požičať peniaze a podobne, čo potvrdili učitelia ZŠ S.. Výpovede E. Č. a Z. E.Č. sú jediným dôkazom proti obžalovaným a za toho stavu je nevyhnutné zistenie ich duševného stavu, ich pravdivosti, sklonu ku fabulácii a podobne, a to aj vzhľadom na skutočný priebeh pri vypočúvaní svedkýň. Vzhľadom na ich vystupovanie a povest' v osade je podľa nás pre odstránenie akýchkoľvek pochybností nutné vykonať nami navrhované znalecké dokazovanie na overenie ich duševného stavu a ich spôsobilosti pravdivo vypovedať. Pri skutočne vysokom počte vykonaných úkonov v tomto konaní nemôže byť vykonanie jedného navrhovaného dôkazu problémom. Vykonanie tohto dôkazu považujeme za nevyhnutné, aby súd zistil skutočný stav a spravodlivo rozhodol. Pokiaľ by boli obžalované uznané vinnými, máme za to, že nevykonanie týchto dôkazov je v rozpore so zákonnou povinnosťou určenou v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní sú povinné vykonať všetky dôkazy, ktoré skutok objasnia, teda aj dôkazy, ktoré navrhujú obžalované. Máme za to, že uvedeným postupom - nenariadením vyšetrenia duševného stavu svedkýň, by pri uznaní viny bolo porušené právo oboch obžalovaných na obhajobu a toto považujeme za závažnú procesnú chybu a za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Výpovede svedkýň sú podľa obžalovaných nehodnoverné a neverohodné. Takéto výpovede v žiadnom prípade nemôžu byť v právnom štáte postačujúce na to, aby bolo preukázané spáchanie skutku. To, že sa skutok stal a že ho spáchali obžalované, nič z toho, čo je uvedené v obžalobe, nebolo jednoznačne a nepochybne preukázané. Vykonaným dokazovaním nie je preukázané, že došlo ku skutku, za ktorý sme obžalované. Nie je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný skutok, ktorý je preukazovaný iba dvomi pochybnými výpoveďami nedôveryhodných svedkýň a množstvom pochybností v ich výpovediach, proti dvom výpoveďiam bezúhonných osôb, pričom v zmysle ustálených zásad v pochybnostiach sa má pri pochybnostiach rozhodnúť v prospech obžalovaných a súd mal obe obžalované spod obžaloby oslobodiť. Podľa žalovaných skutok, ktorý je žalovaný, sa nestal. Aj pokiaľ by sa bol stal, čo sústavne popierame, poukazujeme na materiálny korektív v zmysle ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona „Nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná". Podľa nás aj ak by sa skutok stal, tak sa v žiadnom prípade nejednalo o prečin. Spoločenská nebezpečnosť prípadného skutku vzhľadom na to, že nedošlo ku voľbám riaditeľa ZŠ S., by bola mimoriadne blízka - nepatrná, a teda skutok by nebol ani v prípade, že by sa bol stal trestným činom. Následky prípadného konania nie sú žiadne. U oboch obžalovaných ide o bezúhonných občanov, ktorí nemali nikdy žiadne problémy so zákonom, neboli nikdy trestané a vlastne po celý život sa venujú výchove detí, a to najmä rómskych detí v osade. Prípadné odsúdenie by bolo iracionálne a bolo by neprimeraným trestnoprávnym konaním u skutku s takouto nepatrnou závažnosťou, keď voľby sa ani nekonali. V prípade odsúdenia obe obžalované nebudú môcť ďalej vykonávať prácu učiteliek, ktorú po celý doterajší život zodpovedne a oddane vykonávali. Súd však toto ustanovenie nepoužil a podľa nás sa s tým nevysporiadal. Podľa nás zákonodarca zrejme vedel, prečo uvedené ustanovenie do Trestného zákona uviedol. Súd sa podľa nás nevysporiadal objektívne s vykonanými dôkazmi, nevykonával podľa nás rozhodujúci dôkaz, a týmto spôsobil, že sme ako obžalované nemohli využiť naše práva na obhajobu, a teda podľa nás bola porušená zásada rovnosti postavenia strán konania. Sme nevinné a využijeme všetky prípustné právne prostriedky na očistenie nášho mena. Obžalobu tak, ako bola podaná, považujeme v celom rozsahu za nedôvodnú. V konaní nebolo jednoznačne a nepochybne dokázané, že by sa skutok stal a že sa obžalované dopustili skutku, ktorý im je kladený za vinu".

V doplnení odvolania uviedli: „Veľmi sme boli zarazené odôvodnením súdu, že podľa neho údajne kategorizujeme ľudí na vierohodných a neverohodných len na základe ich rodovej, národnostnej či inej príslušnosti. Súd si zrejme neuvedomil, že po celý náš pracovný život sa venujeme deťom zo sociálne slabších vrstiev, najmä Rómom a pokiaľ by sme ich kategorizovali, podceňovali, alebo odsudzovali, tak iste by sme sa nemohli po celý život venovať rómskym deťom. S prácou s nimi máme celoživotné skúsenosti, nikdy sme neodsudzovali Rómov ako celok. Toto tvrdenie súdu je nepravdivé a nezmyselné. Naše výhrady sa vzťahovali výhradne konkrétne iba na dve svedkyne, s ktorými sme mali skúsenosti a ktoré poznáme, čo je podstatný rozdiel. Už hneď na úvod odôvodnenia súd v rozpore so skutočnosťou uvádza, že sme obe ako obvinené nespochybnili stretnutie so svedkyňami v nami podanej sťažnosti proti vzneseniu obvinenia. Toto predsa nie je pravda. V našej sťažnosti sme výslovne uviedli, že „o stretnutí s nimi ako je to uvedené v uznesení, nič neviem a je to iba ich výmysel'. Z textu nijako nevyplýva, že by sme chceli zatajiť, alebo zatajili stretnutie s nimi, ale toto prebehlo inak, ako je to uvedené v uznesení, čo

je podstatný rozdiel. Súd sa v rozsudku nijako nevysporiadal so znaleckým posudkom PhDr. Márie Jancurovej. Konštatovanie súdu, že „formulácia otázky č. 5 je výrazne sugestívna“ nepovažujeme za vyhodnotenie posudku. Tento posudok súd nebral vôbec do úvahy a podľa nás iba na základe toho bolo a je nevyhnutné vykonať dokazovanie vyšetrovaním spôsobilosti svedkýň. Bez takéhoto posudku podľa nás nie je možné spravodlivo rozhodnúť a vždy je tu dôvodná pochybnosť, ktorá sa dá jednoducho odstrániť. Žiaľ ani vyšetrovateľ, ani prokuratúra a ani súd o to napriek našej snahe počas celého konania nemajú záujem. K tvrdeniu, že svedkyňa Č. bola riadnou členkou rady školy uvádzame, že zasadnutí sa väčšinou nezúčastňovala a voľba náhradníčky je čisto formálnou vecou a my sme vôbec netušili, že p. E. je náhradníčkou. K tvrdeniu súdu, že dôkaz nevykonala aj preto, že svedkyňa Č. je členkou rady školy, nijako predseda nepreukazuje to, že nemôže klamať. Svedkyne boli podľa nás niekým jednoznačne poučené a naučené o tom, čo majú hovoriť, pričom konzistentnosť ich výpovede spočívala iba v jednej jedinej vete a to, že „... zavolali nás do auta a ponúkli nám veci“. Toto si predseda zapamätá každý. Všetky ďalšie ich vyjadrenia a aj následné konanie vyvolávajú dôvodné pochybnosti. Dávame do pozornosti aj to, že obe svedkyne, pokiaľ sú spôsobilé riadne všetko posúdiť a uviesť, že nevykonali oznámenie o údajnej korupcii. Súd uzatvoril, že to, že svedkyne sú Rómkami to neznamena, že klamú. To sme my ani nikdy netvrdili, že všetci Rómovia klamú. Tvrdili sme to a tvrdíme iba vo vzťahu ku svedkyniam, o ktorých je to známe a aj my obe s tým máme skúsenosti. To však nijako neodôvodňovalo a nebránilo vykonať tak dôležitý a zásadný nami navrhovaný dôkaz a odstrániť tak akékoľvek pochybnosti. Podľa súdu je daná naša predispozícia voči Rómom. Toto považujeme za absolútny nezmysel, veď obe dlhé roky pracujeme ako učiteľky, pričom učíme hlavne rómske deti. Ak by sme teda boli také, ako to uviedol súd, tak by sme našu náročnú prácu nemohli nikdy vykonávať. Podľa súdu akceptovanie nášho návrhu, ktorý nesie známky diskriminačného nahládania na Rómov, by bolo šikanózne. Dávame otázku, pokiaľ by svedkyne neboli Rómkami, pripustil by súd znalecké dokazovanie? Tu predseda vôbec nie je dôležitý, či sú svedkyne Rómkami, ale to, či hovoria pravdu alebo nie. Tomuto sa štátne orgány doposiaľ bránia. K údajnej nelogickosti v našich výpovediach uvedených na str. 11 rozsudku uvádzame, že už len z toho je zrejmá tendenčnosť posúdenia dôkazov. To, že som do osady išla autom je len logické, veď som pohovor vykonala po ceste domov. Že to bolo po pracovnej dobe je iste moja vec a len ťažko by som pohovor vykonala počas prestávky. Nevieť odkiaľ je záver, že intenzívne pršalo. Je pravdou, že pršalo, ale nebolo to nič mimoriadne. Okrem toho napriek tomu, že miesto je monitorované kamerami mestskej polície v K.V., nebolo ani len ustálené obdobie, kedy došlo k stretnutiu. Čo sa týka, že som to neriešila s rodičmi dotknutých detí, ale s inými osobami, že som nespísala záznam a že som problém neriešila s rómskou občianskou hliadkou, som riadne a dostatočne argumentačne a logicky súdu vysvetlila a súd mi to nijako nevyvrátil. Súd sa vôbec nezaoberal mojím vyjadrením, prečo som vlastne prípad riešila a nebral do úvahy môj posudok, ktorý som vypracovala pre účely polície ani to, že celá vec bola následne riešená súdom a toto moje tvrdenie a argumentáciu nijak nevyvrátil. Odôvodnenie súdu, že sme k sebe volali aj svedkyňu E. preto, že bola údajne (my sme to vôbec netušili) náhradníčkou do rady školy, tak toto považujeme iba za čisto teoretické, ničím nepodložené tvrdenie, keď náhradníci do rady školy sa u nás vôbec nikdy nevolali a ani nebol dôvod, nakoľko p. Č. sa nevzdala členstva a riadne volila. Tento záver je podľa nás iba tvrdením na odôvodnenie, že sa skutok stal. Podľa obžalovaných začatie trestného konania bolo dôsledkom iniciatívy zamestnancov, ktorí mali záujem, aby voľby dopadli tak, že riaditeľkou bude p. E.. O tomto svedčí ich konanie a iniciatíva, najmä však nevídaná aktivita Mgr. M.. Toto sme podrobne uviedli v našom odvolaní zo 7. júna 2021. Úplne nás prekvapili vyjadrenia a nedôslednosť postupu npor. Mgr. Z. V., u ktorého sme predpokladali profesionálny prístup a riadne zdokumentovanie celej situácie. O tom, že svedkyňa Č. sa mala údajne na rade školy vyjadriť, že došlo k ovplyvňovaniu pri voľbe riaditeľa školy, uvádzame, že podľa potvrdenia člena rady školy MUDr. U. X. k ničomu takému nedošlo a p. Č. nič také, čo je uvedené v odôvodnení nevykričala. Je pravdou, že došlo ku konfliktu medzi členkami rady školy za rodičov, ktoré po sebe vykrikovali, avšak po rómsky, teda uvedený člen rady školy nevedel, o čo ide, čo kričia. Až po tomto sa začalo celé konanie a aj toto podľa nás svedčí o tom, kto celú vec inicioval. Nijako nebolo presvedčivo preukázané, že by to tak bolo. V konaní nebolo preukázané ani len to, kedy vlastne ku skutku malo dôjsť. V obžalobe sa uvádza, že to malo byť v presne nezistený deň na jar roka 2019 do 19. júna 2019. Obe svedkyne nevedeli uviesť ani len približne, v akom čase to malo byť, ani len to, ktorej voľby sa to malo týkať. Pokiaľ by to bolo až také vážne, iste by si to zapamätali. Už aj v tomto sú ich výpovede pochybné. Je nepravdepodobné a podľa žalovaných úplne nelogické, že ak by chceli niekoho podplácať,

tak by k sebe volali svedkyňu Č. a navyše ako svedkyňu proti nám p. E., ktorá nebola členkou školskej rady, a teda nevolila, bola nepotrebná a práve naopak, ak by chceli niečo spáchať, tak ona by bola svedkom proti obžalovaným, čo iste nie je nijako pravdepodobné. Vlastne by konali proti sebe, a to aj s prihliadnutím na to, že im je známa mentalita a zvyklosti občanov v osade. Ani toto podľa nás súd riadne neodôvodnil. Ako sme už uviedli, svedkyne p. Č. a E., ako členky rómskej hliadky boli za účelom poskytnutia informácie pri vyšetrovaní okolností znásilnenia žiačky ZŠ S. požiadané o súčinnosť. Pokiaľ by chceli obžalované niekoho ovplyvňovať a podplácať, tak iste by si nevolali dve osoby, pričom p. E. nemala s voľbami riaditeľky vôbec nič spoločné. Iste by ku korupcii nepozývali nezúčastnenú osobu - aby mali svedka proti sebe? Toto považujeme za absolútny nezmysel a nelogickosť. Trestná činnosť je v podstate preukazovaná iba výpoveďami svedkýň E. Č. a Z. E.. Podľa nás boli tieto zneužívané na to, aby svedčili proti nám. Už len z ich výpovede počas prípravného konania ako aj počas výpovede na hlavnom pojednávaní, kde sa nevedeli konkrétne vyjadriť, ich výpovede boli podľa nás zmätočné, zapamätali si podľa nás iba to, čo majú povedať, a to že „zavolali nás do auta a ponúkli nám výhody, keď budeme voliť starú riaditeľku“. Svedkyne E. Č. a Z. E., ktorá navyše má poruchu sluchu, sa už počas výsluchu na polícii správali veľmi čudne, neprirodzene, boli nervózne, vyjadrovali sa nepresne, svoju výpoveď upresňovali, nerozumeli položeným otázkam a už len ich vystupovanie bolo minimálne pochybné. Presvedčenie a dojem z ich výpovede je taký, že nehovoria pravdu. Vzhľadom na osoby svedkýň sme vzhľadom na to, že sa jedná o najdôležitejší dôkaz a jediný priami dôkaz, ktorý je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitý a svedčí proti obžalovaným pre odstránenie akýchkoľvek pochybností, navrhli sme vyšetrovanie ich duševného stavu v zmysle ustanovenia § 150 Trestného poriadku, teda či sú spôsobilé vypovedať objektívne a k ďalším okolnostiam týkajúcim sa ich osôb. Toto vyšetrovanie sme ako dôkaz sústavne navrhovali počas celého prípravného konania ako aj v našom návrhu na vykonanie dokazovania a aj na hlavnom pojednávaní. Nepochybujeme o tom, že obe svedkyne sú ľahko ovplyvniteľné, nie je problém si niečo vymyslieť. Podľa nás posúdenie ich duševného stavu je v tomto konaní kľúčový dôkaz, ktorý svedčí proti obžalovaným. Bez jeho vykonania podľa nás nie je možné vo veci spravodlivo a bez akýchkoľvek pochybností rozhodnúť o vine obžalovaných. Nie je však v našich možnostiach tento dôkaz zabezpečiť, pričom vykonanie tohto dôkazu nie je nijako zložitý a náročný a ktorý je pre spravodlivé rozhodnutie súdu zásadný. Výpovede svedkov E., F., E., Č., M., D., A., S., S. podľa obžalovaných vo veci nijako nepotvrdzujú údajné spáchanie skutku. Všetci ničो počuli, nevedia, kto to povedal, čo povedal, kde to povedal, všetci hovoria údajne, kdesi čosi počuli, čosi sa hovorilo, a teda ani jeden z učiteľov nie je priamym svedkom, uvádzajú iba to, čo údajne počuli. Navyše svedkyne A., O., S. a Z., ktorých prokuratúra ani nenavrhovala vypočuť a boli iba čítané zápisnice z výsluchov v prípravnom konaní, jednoznačne potvrdili naše výpovede, že k ničomu takému, čo je predmetom obžaloby nedošlo. Navyše svedkyne sa k našim osobám vyjadrili, že sme slušné, pracovité, máme dobrý vzťah k práci a podľa nich takého konania, za ktoré sme stíhané, by sme sa nikdy nedopustili. Výpovede týchto svedkýň však súd nevzal do úvahy a nevysporiadal sa s nimi. Za veľmi dôležité považujeme aj to, že sa súd v rozsudku nevysporiadal s rozpornými výpoveďami svedka E., ktorého podstatná zmena výpovede svedčí o ovplyvňovaní konania. Počas prípravného konania svedok vo výpovedi dňa 21. januára 2020 na otázky, či mu manželka po návrate od žalovaných rozprávala niečo o tom, že by jej učiteľky hovorili, koho má voliť, jednoznačne uviedol, že nie. Svoju výpoveď podstatným spôsobom zmenil, keď na hlavnom pojednávaní 11. mája 2021, teda po roku a 4 mesiacoch si zázračne spomenul. Niekoľko ho poučil, alebo naviedol? Prečo, z akého dôvodu? Je to podľa nás závažná skutočnosť, ktorá okrem iného s odstupom času podľa nás potvrdzuje, že celá situácia je cieľená proti nám. Túto podľa nás účelovú zmenu výpovede v podstatnej časti preto dávame do pozornosti súdu. Vo výpovedi v prípravnom konaní na polícii uviedol, že učiteľky prišli odovzdať pozvánky na voľby riaditeľky školy. Pričom ďalej vo svojej výpovedi uvádza, že asi dva dni pred stretnutím mu niekto v škole, nevie kto, dal jednu alebo dve poznámky na voľbu riaditeľa ZŠ, ktoré potom doručil. Teda svedok nehovorí pravdu a jeho výpoveď považujeme za nehodnovernú. Poznamenávame, že pokiaľ učiteľky niečo v osade vybavujú, vždy to robia cez rómsku hliadku a nikdy nejdú samé do osady. Svedok P. E. ako vedúci miestnej občianskej poriadkovej služby v S. vybavuje veci týkajúce sa spolupráce s mestskou a štátnou políciou. Z titulu svojej funkcie bol na viacerých školeniach a poradách, a teda podľa nás je osobou znalou trestnoprávných predpisov. Pokiaľ by bolo skutočne pravdou, že mu manželka hovorila po návrate od auta o pokuse o ovplyvňovanie, tak bol povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť orgánom činným v trestnom konaní. Pokiaľ by tak neurobil, dopustil by sa rovnako ako svedkyne Č. a

E. spáchania trestného činu neoznámenia trestného činu podľa § 340 ods. 1 Trestného zákona. Tejto povinnosti si bol iste vedomý, a teda podľa nás pred políciou vypovedal tak, ako to skutočne prebehlo, ináč by mu hrozilo trestné stíhanie. Výpoveď na hlavnom pojednávaní bola podľa nás už korigovaná niekým ďalším. Argumentácia súdu, že vo výpovedi pri výsluchu dňa 21. januára 202 uviedol, že manželka ,Tiež mi povedala, že učiteľky im vraveli, aby zväzili ľudia, koho si budú voliť'. Aj keby to tak bolo, toto však predsa nijako nesvedčí a nepreukazuje akési uplácenie. Svedok navyše na konkrétne otázky obhajcu ,Rozprávali Vám niečo o voľbách učiteľky, ktoré prišli v ten deň do osady', svedok odpovedal ,nie, len že doniesli pozvánky na voľby'. Na otázky vyšetrovateľa ,Hovorila Vám niekedy Vaša manželka, že by jej mali uvedené učiteľky, resp. niekto iný ponúkať alebo sľúbiť nejaký úplatok alebo inú odmenu, ak bude voliť za riaditeľku školy p. O.', svedok jednoznačne uviedol, že nie. Na ďalšiu otázku ,Rozprávala Vám Vaša manželka niečo o tom, že by jej vyššie spomínané učiteľky hovorili koho má voliť?', svedok jednoznačne uviedol ,Nie'. Z tohto dôvodu argumentáciu súdu svedkom E. považujeme za nedôvodnú a nepresvedčivú a svedok nijak neusvedčuje obžalované a nepreukazuje, že ku skutku došlo. Opakovane uvádzame, že sme si plne vedomé, že akákoľvek korupčná činnosť je trestná. Preto sme nikdy nevykonali niečo, čo by spôsobilo našu trestnú zodpovednosť, čo by v konečnom dôsledku pre nás znamenalo, že nebudeme môcť vykonávať prácu učiteliek. Na konanie, za ktoré sme boli obžalované, sme nikdy ani nepomysleli a napokon jeden hlas vo voľbách by tak či tak nič nezmenil, teda z našej strany podplácanie za stavu, keď riadne vykonávame svoju prácu, je nelogické, absurdné a ničím objektívnym nepodložené. Chýba to a nie je akýkoľvek motív na konanie z našej strany. Nikdy sme nemali problémy so zákonom. Z podaného znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že obe sme dôveryhodné osoby. Znalkyňa nezistila motívy, ktoré by vysvetľovali údajné ovplyvňovanie voľby, ktorá sa napokon ani nekonala. Rovnako je nelogické, aby sme navyše oslovovali práve svedkyňu E., ktorá nemala s voľbami nič. K tomuto sa súd v podstate nijako nevyjadril. Dlhé roky pracujeme s rómskou komunitou,, a teda dokonale poznáme ich mentalitu a je absurdné, aby sme sa snažili v prospech niekoho iného ovplyvniť voľby cez p. Č.. Navyše - Mgr. N., bola som učiteľkou svedkyne E. Č.. Tá už ako žiačka bola problémová, vyvolávala konflikty, vymýšľala si a klamala. Dobré ju poznám a mám o nej presvedčivý názor, že takáto osoba nemôže byť v žiadnom prípade hodnoverným svedkom. Neverím, že výpoveď takejto osoby môže byť pre objektívny súd dostatočným podkladom na rozhodnutie a odsúdenie dvoch bezproblémových občanov tohto štátu. Aj preto už z vlastnej skúsenosti trvám na tom, aby bol preskúmaný ich duševný stav a neuspokojím sa, pokiaľ sa tak nestane. Teda je úplným nezmyslom, aby oslovovala p. Č.. Súd vôbec neskúmal ich povest', bezúhonnosť a pod. Pokiaľ by sme boli uznané vinnými, máme za to, že nevykonanie týchto dôkazov je v rozpore so zákonnou povinnosťou určenou v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní sú povinné vykonať všetky dôkazy, ktoré skutok objasnia, teda aj dôkazy, ktoré navrhujú obžalované. Máme za to, že uvedeným postupom - nenariadením vyšetrenia duševného stavu svedkýň, by pri uznaní viny bolo porušené právo oboch obžalovaných na obhajobu a toto považujeme za závažnú procesnú chybu a za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Výpovede svedkýň sú podľa obžalovaných nehodnoverné a nevierohodné. Takéto výpovede v žiadnom prípade nemôžu byť v právnom štáte postačujúce na to, aby bolo preukázané spáchanie skutku, to, že sa skutok stal a že ho spáchali obžalované. Nič z toho, čo bolo uvedené v obžalobe nebolo jednoznačne a nepochybne preukázané. Celý svoj život poctivo žijeme, pracujeme a plníme si svoje povinnosti a myslíme, že štát, v tomto prípade súd by mal vyvinúť všetko úsilie na zistenie pravdy. Tí, čo toto všetko spôsobili, sa teraz iba smejú. Vykonaním dokazovaním nie je preukázané, že došlo ku skutku, za ktorý sme obžalované. Nie je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný skutok, ktorý je preukazovaný iba dvomi pochybnými výpoveďami nedôveryhodných svedkýň a množstvom pochybností v ich výpovediach, proti dvom výpovediam bezúhonných osôb, pričom v zmysle ustálených zásad v pochybnostiach sa má pri pochybnostiach rozhodnúť v prospech obžalovaných a súd mal obe obžalované spod obžaloby oslobodiť. Súd sa napokon nevysporiadal ani s našou argumentáciou, keď podľa žalovaných skutok, ktorý je žalovaný sa nestal a aj pokiaľ by sa bol stal, čo sústavne popierame, poukazujeme na materiálny korektív v zmysle ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona ... podľa nás aj ak by sa skutok stal, tak sa v žiadnom prípade nejednalo o prečin. Spoločenská nebezpečnosť prípadného skutku vzhľadom na to, že nedošlo ku voľbám riaditeľa ZŠ S., by bola mimoriadne nízka - nepatrná, a teda skutok by nebol ani v prípade, že by sa bol stal, trestným činom. Následky prípadného konania nie sú žiadne. U oboch obžalovaných ide o bezúhonných občanov, ktorí nemali nikdy žiadne problémy so zákonom, neboli

nikdy trestané a vlastne po celý život sa venujú výchove detí, a to najmä rómskych detí v osade. Prípadné odsúdenie by bolo iracionálne a bolo by neprimeraným trestnoprávnym konaním u skutku s takouto nepatrnou závažnosťou, keď voľby sa ani nekonali. V prípade odsúdenia obe obžalované nebudú môcť ďalej vykonávať prácu učiteliek, ktorú po celý doterajší život zodpovedne a oddane vykonávali. Súd však toto ustanovenie nepoužil a podľa nás sa s tým nevysporiadal. Podľa nás zákonodarca zrejme vedel, prečo uvedené ustanovenie do Trestného zákona uviedol. Nevykonanie najzávažnejšieho dôkazu, a to vyšetrenie duševného stavu svedkýň Č.V. a E. v zmysle ustanovenia § 150 Trestného poriadku, teda či sú spôsobilé vypovedať objektívne a k ďalším okolnostiam týkajúcim sa ich osôb považujeme za závažné a podstatné porušenie nášho práva na spravodlivý proces. Očakávali sme, že s týmto nemôže byť žiadny problém a vzhľadom na množstvo nepotrebných a nadbytočných úkonov toto bude vykonané. Žiaľ pre nás nepochopiteľné dôvody k tomu doposiaľ nedošlo. Po celý náš život sme presvedčené, že základnou povinnosťou a úlohou súdu je zistenie pravdy, objektívneho stavu. Preto nechápeme, prečo súd bráni vykonaniu korunného dôkazu. Súd sa podľa nás nevysporiadal objektívne s vykonanými dôkazmi, nevykonával rozhodujúci dôkaz, a týmto spôsobil, že sme ako obžalované nemohli využiť naše práva na obhajobu, a teda bola porušená zásada rovnosti postavenia strán konania. Sme nevinné a využijeme všetky prípustné právne prostriedky na očistenie nášho mena, a to jak v rámci Slovenskej republiky tak aj ďalšie možnosti. Rozsudok súdu považujeme v celom rozsahu za nezákonný. V konaní nebolo jednoznačne a nepochybne dokázané, že by sa skutok vôbec stal a že sa obžalované dopustili skutku, ktorý im je kladený za vinu

Navrhujeme Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 12T/1/2021, z 25. mája 2021 zmenil a podľa ustanovenia § 285 písm. a), resp. písm. b) Trestného poriadku nás spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, resp. rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie".

+++

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolania obžalovaných nie sú dôvodné.

Najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku), ako aj zásady rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Špecializovaný trestný súd tak dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú. V odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil úvahy, na podklade ktorých ustálil skutkový a právny základ, vedúci k prijatiu záveru o uznaní oboch vyššie menovaných obžalovaných za vinných zo spáchania skutku uvedeného vo výrokovej časti rozsudku Špecializovaného trestného súdu. Špecializovaný trestný súd vyhodnotil vykonané dôkazy súhrne logickým a zároveň aj presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému hodnoteniu z hľadiska pravidiel § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno nič vytknúť. Hodnotenie dôkazov Špecializovaným trestným súdom preto ani náznakom neodporuje základným princípom logického myslenia.

Čo sa týka konkrétnych odvolacích námietok obžalovaných, tieto možno kategorizovať do nasledujúcich okruhov:

A) obe obžalované zhodne namietajú nevykonanie: „Jedného najpodstatnejšieho dôkazu", ktorým malo byť vyšetrenie duševného stavu svedkýň Č. a E. podľa § 150 a nasl. Trestného poriadku z dôvodu ich údajnej nedôveryhodnosti, resp. ovplyvniteľnosti (pozn.: v niektorých pasážach odvolania obžalované

uvádzajú, že menované svedkyne mali byť ovplyvnené tretími osobami, resp. inak „predpripravené, čo a ako majú vypovedať“),

B) trestné stíhanie a odsúdenie oboch obžalovaných má byť dôsledkom „iniciatívy“ zamestnancov, ktorí mali mať záujem na tom, aby bola riaditeľkou Ing. N. E. a nie dovtedajšia riaditeľka základnej školy Mgr. K. O., pričom za iniciátora trestného stíhania menované označujú Mgr. M., manžela jednej z učiteliek základnej školy,

C) obžalovaná N. popiera, že by mala svedkyni Č. ponúkať za „správne“ hlasovanie práčku a obe obžalované súčasne poukazujú na to, že ich uznanie za vinné má základ v nehodnoverných a neverohodných výpovediach svedkýň Č. a E., prípadne svedka E. ako aj absencii iných priamych svedkov a napokon,

D) nevysporiadanie sa prípadnou aplikáciou materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona zo strany Špecializovaného trestného súdu.

+ + +

K odvolacím námietkam obžalovaných najvyšší súd uvádza.

Pozícia obžalovaných z hľadiska vierohodnosti ich obhajobnej argumentácie sa javí ako podstatne oslabená v dôsledku viacerých logických paradoxov zaťažujúcich (aj) odvolacie námietky obžalovaných.

Takto vzniknutú a do istej miery až prílišnú, nelogickosť obhajobnej argumentácie možno vyvodiť už z uvedeného okruhu odvolacích námietok obžalovaných, ktoré vzostupne napádajú najskôr nenariadenie vyšetrenia duševného stavu oboch „kľúčových svedkýň“ E. a Č. a v bezprostredne nadväzujúcich konštatovaniach obžalované poukazujú na akési inštruovanie menovaných svedkýň s takmer konšpiratívnym motívom „za každú cenu“ poškodiť práve a len obžalovaným (pozn.: bez uvedenia jednoznačného dôvodu, pre ktorý by svedkyne mali obžalovaným spôsobovať takúto cieľnú krivdu), uzatvárajúc, že keby aj predsa len došlo k spáchaniu trestného činu a odvolací súd by prisvedčil záverom ustáleným už Špecializovaným trestným súdom, ponúkajú odvolaciemu súdu alternatívne riešenie otázky ich viny - aplikáciu ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona, t. j. aby najvyšší súd konštatoval nenaplnenie materiálneho korektívu a obžalované oslobodil spod obžaloby postupom podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku.

V spojení s úvahami Špecializovaného trestného súdu, ktorý identifikoval značné rozpory v obhajobných tvrdeniach obžalovaných mimoriadne trefným spôsobom (str. 10 odsek posledný a nasl. odôvodnenia rozsudku) sa javí pomerne obtiažnym uveriť odvolacej argumentácii obžalovaných, nakoľko závery prijaté už Špecializovaným trestným súdom vo vzťahu k v podstate totožným námietkam obžalovaných prezentovaných už v konaní pred súdom prvého stupňa značne zoslabujú možnosť ich akceptovania bez toho, aby sa odvolací súd povzniesol nad výrazné logické rozpory, ktorými trpia takto formulované odvolacie námietky obžalovaných.

Vzhľadom na zásadu voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) platí, že Trestný poriadok nepriznáva žiadnemu dôkaznému prostriedku a z neho získaného výsledku - dôkazu - osobitný význam čo do samotnej dôkaznej sily. Uprednostňovanie niektorého druhu dôkazov by malo v zásade právne neudržateľné dôsledky pre zisťovanie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností. Preto je plne logické, že v trestnom konaní a zvlášť v konaní pred súdom môžu dôkazy zabezpečovať aj strany a takto zabezpečené dôkazy majú v zásade rovnakú hodnotu, ako dôkazy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní. Je na súde, aby v procese voľného hodnotenia dôkazov vzal do úvahy a vysporiadal sa s hodnovernosťou všetkých dôkazov teda aj dôkazmi navrhovanými inou stranou konania než prokurátorom, s čím je však neoddeliteľne spojená možnosť súdu uvažovať a následne postupovať naopak a rozhodnúť o tom, že určitý dôkaz nevykoná.

Tu si treba uvedomiť, že záver súdu v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju overovať ďalšími dôkazmi, resp. obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe, ktorý z dôkazných prostriedkov „uprednostní“ a použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, nepredstavuje porušenie práva na obhajobu, ak súd nevyhoví dôkaznému návrhu obžalovaného alebo obhajoby vo všeobecnosti, ak považuje skutkový stav za dostatočne zistený. Opak sa uplatní v prípade, ak by sa súd návrhom na vykonanie konkrétneho navrhnutého dôkazu vôbec nezaoberal (súd prvého stupňa formálnym rozhodnutím - uznesením zaprotokolovaným do zápisnice o hlavnom pojednávaní - príp. aspoň v odôvodnení rozsudku).

Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím takémuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy už vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Takáto situácia v trestnej veci obžalovaných nenastala (viď č. I. 277 - uznesenie samosudcu Špecializovaného trestného súdu podľa § 277 ods. 2 veta druhá Trestného poriadku, ktorým odmietol dotknutý návrh predložený obhajobou).

A) Ak obžalované poukazujú na dôvod odmietnutia vykonania vyšetrenia duševného stavu svedkýň E. a Č. v zmysle § 150 Trestného poriadku ako na postup, ktorý „nechápu“, je potrebné poukázať na to, že podmienky vyšetrenia duševného stavu svedka sú stanovené nanajvýš reštriktívnym spôsobom, a to podmienkou existencie závažných pochybností o tom, či je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať.

Schopnosť vypovedať „správne“ pritom nemožno vykladať subjektívne tak, že konkrétny svedok vypovedá nesprávne - v neprospech obžalovaného, resp. v jeho prospech - avšak v neoddeliteľnej súvislosti s dôvodnou pochybnosťou o schopnosti vnímať alebo vypovedať na podklade zjavne opodstatneného predbežného záveru o tom, že svedok skutočne môže trpieť kognitívnou (rozpoznávacou) alebo inou duševnou poruchou: takmer zásadne organickou duševnou poruchou (demencia pri Alzheimerovej chorobe alebo Parkinsonovej chorobe), poruchami psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok, resp. bludovými poruchami (schizofrénia - počutie vlastných myšlienok, vysielanie myšlienok, bludné presvedčenie o tom, že je svedok ovládaný psychotickými zážitkami, sluchové halucinácie, paranoje o tom, že je svedok kontrolovaný, sledovaný a pod.) alebo duševnou zaostalosťou.

Musí ísť preto o závažné pochybnosti a nie o pochybnosti založené na bežnom, resp. subjektívnom vnímaní alebo na občasných excesoch, ktoré ale nepredstavujú patologické vybočenie z obvyklých noriem sociálneho správania fyzickej osoby (napr. občasný susedský konflikt, hádka v domácnosti alebo na pracovisku vrcholiaca zvýšením hlasu alebo krikom, príp. nadávkami).

Obžalované potrebu znaleckého vyšetrenia duševného stavu svedkýň odvodzujú s poukazom na ich etnickú príslušnosť, čo najvyšší súd považuje zhodne so Špecializovaným trestným súdom za neakceptovateľné. Na tom nič nemenia ani tvrdenia obžalovaných v zmysle „tak sme to nemysleli“, resp. „to sme ani my nikdy netvrdili, že všetci Rómovia klamú“, ak o niekoľko strán ďalej zhodne konštatujú, že „dokonale poznáme zvyky a mentalitu občanov v osade. Dobré vieme, že títo sú ľahko ovplyvniteľní ... domýšľajú, vymýšľajú si a nezriedka klamú“. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu (str. 11 odsek prvý a nasl.), v ktorom obsiahnuté konštatovania a právne i skutkové úvahy si osvojil a bez potreby ich duplicitného opakovania na ne odkazuje.

Záverom prijatým Špecializovaným trestným súdom ohľadom hodnovernosti a vierohodnosti výpovedí svedkýň E. a Č. korešponduje i obsah zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 11. mája 2021 (č. I. 266 a nasl.). S poukazom na tam uvádzané prednesy menovaných svedkýň nemá ani najvyšší súd zásadné pochybnosti o schopnosti svedkýň vypovedať, a tak reprodukovat nimi zažité a ich zmyslami vnímané skutočnosti. Ten istý záver možno primerane vzťahovať aj na ich predchádzajúce výpovede

vykonané v rámci prípravného konania (viď napr. č. l. 56 a nasl., č. l. 65 a nasl.) a taktiež vzhľadom na obsah zápisníc o vykonaní konfrontácie medzi menovanými svedkyňami a obžalovanými (č. l. 127 a nasl., č. l. 130 a nasl., č. l. 137 a nasl. a napokon č. l. 141 a nasl.), resp. medzi svedkyňou Č. a svedkyňou Mgr. F. (č. l. 141 a nasl.).

Akokoľvek jednoduchým, resp. slangovým alebo inak nespisovným sa môže prejav fyzickej osoby ako svedka v trestnom konaní javiť napr. pozorovateľovi s vyšším vzdelaním, príp. disponujúcim odbornou spôsobilosťou ohľadom skutočností, ktoré sa majú zistiť výsluchom svedka, ktorý naopak disponuje „nižším“ stupňom dosiahnutého vzdelania alebo je laikom, nemožno od tejto výrazovej indispozície spočívajúcej v jednoduchšej slovnej zásobe odvodiť automaticky potrebu nariadenia znaleckého vyšetrenia duševného stavu svedka v zmysle § 150 Trestného poriadku.

Odvolací súd nevidí žiaden iný, než skôr účelový a špekulatívny dôvod na postup podľa § 150 a nasl. Trestného poriadku vo vzťahu k menovaným svedkyňami, ktoré totiž vypovedali prakticky od začiatku trestného konania úplne zhodne, konzistentne a bez akýchkoľvek zreteľných alebo inak pozornosť vzbudzujúcich konštatovaní, ktoré by mohli odôvodňovať „podozrenie“ na úrovni zakladajúcej dôvodnosť úvah o podstatnom znížení ich schopností správne vnímať alebo vypovedať.

Je potrebné vyzdvihnúť autenticitu výpovedí svedkýň E. a Č., ktoré vypovedali v prakticky úplnej obsahovej zhode s ich predchádzajúcimi výpoveďami a nenechali sa vyviesť z miery otázkami obhajoby a obžalovaných. Tu totiž platí pravý opak než ten, ktorý uvádzajú obžalované: ak by svedkyne naozaj disponovali vysokým „faktorom manipulovateľnosti“, resp. nižšej mentálnej odolnosti a s tým spojeného intelektuálneho deficitu odôvodňujúceho postup podľa § 150 Trestného poriadku, tak by sa podľa názoru odvolacieho z psychického hľadiska pri verbálnom prednese „zosypali“ už pri konfrontácii s obžalovanými v prípravnom konaní, nieto pri výpovedi na hlavnom pojednávaní.

Najvyšší súd nezistil žiadnu relevantnú okolnosť, ktorá by vyvolávala závažnú pochybnosť o podstatne zníženej schopnosti menovaných svedkýň správne vnímať alebo vypovedať, a preto odmietol argumentáciu obžalovaných ohľadom potreby postupu podľa § 150 Trestného poriadku ako vecne neopodstatnenú.

B) Vo vzťahu k námietkam obžalovaných, v ktorých poukazujú na údajnú iniciáciu trestného stíhania ako dôsledku nimi tvrdeného motívu zamestnancov školy majúcich záujem na tom, aby voľby riaditeľky ZŠ v S. vyhrala kandidátka E., možno uviesť, že s dotknutou argumentáciou sa vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal už Špecializovaný trestný súd v odôvodnení rozsudku (str. 9 štvrtý odsek až str. 12, druhý odsek).

Odvolací súd sa s tam formulovanými úvahami v celom rozsahu stotožnil, pretože predstavujú detailne precizovaný podklad pre jasne vyjadrené a z logického hľadiska nanajvýš presne ustálené skutkové závery, ku ktorým dospel Špecializovaný trestný súd, ktorý nenechal pre najvyšší súd otvorenú žiadnu spornú alebo nezodpovedanú otázku, ku ktorej by najvyšší súd mal zaujať vlastný či už dopĺňajúci alebo nahrádzajúci hodnotiaci úsudok, resp. ktorá by si vyžadovala zo strany odvolacieho súdu náležitú odpoveď. Preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, nakoľko tieto jasným, výstižným a dôsledným spôsobom „dal na vedomie“ obžalovaným už Špecializovaný trestný súd.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaných ohľadom údajnej cieľenej motivácie nimi označovaných „nespokojných“ svedkov, ktorí mali byť vedení malígnym cieľom začať proti obom obžalovaným trestné stíhanie, odvolací súd upriamuje pozornosť na objektívne verifikovanú skutočnosť, že nikto, a to ani samotné obžalované, nespochybnil fakt, že obe navštívili spoločne rómsku osadu zv. S. v K. Ľ., kde v osobnom motorovom vozidle komunikovali so svedkyňami E. a Č.. Táto skutočnosť sa pritom odvolaciemu súdu javí ako pomerne zásadná práve s poukazom na námietky obžalovaných, ktoré sa „chtiac - nechtiac“ dostávajú do úplného logického rozporu.

Predmetný rozpor možno definovať následne:

- obžalované nepopierajú, že sa s naposledy menovanými svedkyňami stretli tak, ako je uvedené vyššie,
- následne obe obžalované navrhujú znalecké skúmanie duševného stavu menovaných svedkýň v zmysle § 150 Trestného poriadku aby napokon,
- svedkyne označili za ľahko manipulovateľné za súčasného konštatovania, že „V takej veci by sme iste neoslovili p. Č. a p. E., keď dopredu by nám bolo jasné, že sa o tom dozvie celá osada" s tým, že tieto svedkyne niekto iný vopred inštruoval, ako vypovedať.

Odvolaciemu súdu uniká akýkoľvek rozumný dôvod, prečo by niekto iný inštruoval svedkyne E. a Č., aby zámerne krivo vypovedali proti obžalovaným, ak sú tieto ľahko manipulovateľné a dozvedela by sa o tom celá osada. Takéto úvahy najvyšší súd nemôže rozumne akceptovať, nakoľko ak by odvolací súd vôbec hypoteticky pripustil možnosť manipulácie, menovaných svedkýň, dospel by tak ku skutkovo neprijateľnému záveru, že obe svedkyne boli napriek ich obžalovanými prezentovanej „mentalite a zvyklostiach" občanov v rómskej osade „vybraté" (zrejme) svedkami Mgr. M. a jej manželom, ktorý je advokátom za účelom zabezpečenia usvedčujúcich výpovedí ohľadom obsahu stretnutia oboch obžalovaných a oboch horeuvedených svedkýň v motorovom vozidle Mgr. N. bez toho, aby vzali vopred do úvahy obžalovanými prezentovaný predpoklad, že osoby rómskej národnosti sú údajne náchylné klamať, vymýšľať si a sú paušálne nehodnoverné.

K tomu pristupuje samozrejماً potreba zabezpečenia ďalších svedkov, ktorých výpovede by konvenovali takto zámerne „zosnovanému sprisahaniu sa" proti osobám obžalovaných (sv. E., sv. Mgr. F. alebo dokonca sv. V. ako operatívny pracovník NAKA, ktorý ohľadom trestnej činnosti obžalovaných uskutočnil v zásade prvý krok spočívajúci v operatívnom preverovaní).

Svedok Mgr. V. na hlavnom pojednávaní konanom 11. mája 2021 uviedol, že o údajnom korupčnom konaní obžalovaných ho neinformoval priamo Mgr. M.. Mal ho kontaktovať nemenovaný informátor s tým, že „právnik p. M. má informácie o korupčnom konaní týkajúcom sa ZŠ S.". Stretnutie medzi svedkami Mgr. M. a Mgr. V. a s tým spojené vyťažovanie svedka Mgr. M. prebehlo až následne (viď zápisnica o hlavnom pojednávaní z 11. mája 2021, č. l. 267 a nasl.). Zároveň platí, že svedok Mgr. V. si na hlavnom pojednávaní ani nevedel spomenúť na mená svedkýň E. a Č., ale tieto „videl tu dnes na chodbe medzi svedkami. Sú to dve ženy z rómskej osady" a takisto nevedel presne uviesť, čo mu tieto uviedli pri vyťažovaní na OR PZ K. E. okrem toho, že mu zhodne potvrdili, že za nimi prišli „nejaké dve učiteľky zo ZŠ S. a žiadali ich, aby volili tú riaditeľku, ktorá bola vtedy riaditeľkou. Za to im tie učiteľky sľubovali nejaké hmotné veci, nie peniaze, ale nepamätám sa, už čo konkrétne to malo byť. Oni mi vtedy povedali aj konkrétne mená tých dvoch učiteľiek, ale ja som si ich už nezapamätal. Až teraz pred výsluchom som si zistil, že sú to obžalované". Svedok Mgr. M. ešte v prípravnom konaní na otázku obhajcu odpovedal, že sa so svedkyňami E. a Č. nestretol na „nejaký" podnet a v danej veci sa s nimi nestretol, zatiaľ čo opakovane poprel správnosť obsahu s tým súvisiacich skutočností uvádzaných v realizačnom návrhu, kde bolo uvedené, že sa s menovanými stretol (č. l. 147 a nasl., vyšetrovací spis). To plne konvenuje aj skutočnostiam uvádzaným svedkom Mgr. V. na hlavnom pojednávaní, nakoľko svedok Mgr. V. tento rozpor podľa názoru najvyššieho súdu spoľahlivo vysvetlil konštatovaním, že úradné záznamy z vyťažovania osôb sa spisujú až ex post, a to aj s niekoľkotýždňovým odstupom a vyťažovaným osobám sa nedávajú na nahliadnutie a potvrdenie správnosti obsahu; preto mohlo dôjsť k situácii, že sa jednoducho so svedkom Mgr. M. nepochopili, a to aj s poukazom na skutočnosť, že následne sa stretol so svedkyňami E. a Č., ktoré potvrdili vyjadrenia Mgr. M., a preto „asi nadobudol dojem, že oni sa spolu predtým stretli, keďže ich vyjadrenia boli konzistentné" (č. l. viď vyššie).

V očiach najvyššieho súdu takáto alternatíva jednoducho neprichádza do úvahy a javí sa ako racionálne neakceptovateľná už len z dôvodu, že by si vyžadovala priam bizarné množstvo vopred dohodnutých krokov konšpiratívneho charakteru za účelom zabezpečenia svedeckých výpovedí dvoch priamych svedkýň žalovaného skutku. O „spoľahlivosť" menovaných svedkýň, o ktorých obžalovanými uvádzaných „mentalite a zvyklostiach" a pod. vlastnostiach negatívneho charakteru by súčasne osoba disponujúca právnickým vzdelaním druhého stupňa ako aj príslušník Národnej kriminálnej agentúry nemali „obavy" a v zásade by za účelom spôsobenia akékoľvek príkoria práve a len obžalovaným

„vsadili na jednu kartu“, ktorú predstavujú výpovede dvoch obyvateľiek osady, ktoré napokon skutok ani samé neohlásili.

Zostáva dodať, že vytvorenie takejto alternatívnej skutkovej konštrukcie bolo obtiažnou úlohou aj pre odvolací súd, a to bez prihliadnutia na pochopiteľnú potrebu uvedenia ďalších hypotetických krokov celkom zjavne potrebný pre „úspešný úlovok“ osôb „sprisahaných“ voči osobám obžalovaných - napr. uvedenie vymyslených skutočností v úradných záznamoch, príp. „rozdúchanie“ témy údajného podplácania určitých osôb v prospech niektorého z kandidátov na riaditeľa základnej školy v rámci pedagogického zboru a pod., čo v súhrne len zdôrazňuje správnosť úvah Špecializovaného trestného súdu, ktorými sa spravoval pri vyslovení skutkových a právnych záverov a na podklade ktorých dospel ku konštatovaniu o vine obžalovaných a vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku.

Argument ohľadom spoločného menovateľa vedenia údajne účelovo motivovaného trestného stíhania práve proti vopred vybraným obžalovaným za účelom „dosiahnutia svojho“ jednoducho s poukazom na vyššie vyjadrené neobstoí a najvyšší súd ho hodnotí ako účelový a bez vecnej dôvodnosti. Odvolaciemu súdu preto nezostáva nič iné než skonštatovať, že sa s argumentáciou obžalovaných súvisiacou s vyššie označeným okruhom odvolacích námietok nestotožnil a túto odmietol ako zjavne nedôvodnú.

C) S vyššie uvedeným okruhom uvádzaných skutočností úzko súvisia námietky obžalovaných spočívajúce v nedostatočnej vierohodnosti priamych svedkýň E. a Č., resp. namietané rozpory vo výsledkoch vykonaného dokazovania takmer výlučne atakujúc obsah výpovedí jednotlivých svedkov v ich vzájomnom porovnaní a pod.

Skutočnosť, že sa obžalované nestotožňujú so skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu, nemôže sama o sebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených Špecializovaným trestným súdom. Je tomu tak predovšetkým z dôvodu, že právo na spravodlivý proces automaticky nepredstavuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces už v žiadnom prípade neznamena právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom „úspešná“ - teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004).

Odvolací súd považuje skutkové zistenia ustálené Špecializovaným trestným súdom za jasné a úplné. To platí aj o vysporiadaní sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie zo strany Špecializovaného trestného súdu. Možno dodať, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda tieto hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo a v ich súhrne a následne dospel k logicky odôvodneným úplným skutkovým zisteniam, nemôže odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušiť len z dôvodu, že sám dospeje na základe svojho presvedčenia k inému hodnoteniu tých istých dôkazov s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Nad rámec konštatovaného najvyšší súd zareaguje aspoň v stručnosti na vyššie charakterizovaný „námietkový okruh“ formulovaný obžalovanými poukazom na niektoré z nepriamych usvedčujúcich dôkazov.

Najvyšší súd môže odkázať napr. na výpoveď svedkyne Mgr. F., ktorá uviedla, že „od niekoho v zborovni“ počula, že svedkyňa Mgr. M. a kandidátka na funkciu riaditeľa ZŠ S. Ing. E. chodia do osady „urgovať“ Rómov kvôli voľbe riaditeľa školy, a preto sa priamo opýtala svedkyne Mgr. M. (ako aj Ing. E.), či je to pravda; tieto uvedené skutočnosti popreli, no nakoľko to svedkyni Mgr. F. nedalo a pozná viacero rodičov žiakov predmetnej základnej školy, tak oslovila pri náhodnom stretnutí svedkyňu Č.. Tejto sa spýtala, či niekto chodí do osady za nimi; najskôr sa mala báť rozprávať, no po otázkach, či za svedkyňou Č.V. boli N. a Z. (pozn.: krstné mená svedkyne Mgr. M. a Ing. E.) menovaná svedkyňa odpovedala, že ony nie, ale že za nimi - t. j. za svedkyňou Č. a údajne ďalšími dvoma členkami Rady školy - boli nejaké dve učiteľky, ktoré nepozná po mene, jedna chodí na malom modrom autíčku, ktoré následne prstom ukázala Mgr. F., nakoľko bolo zaparkované v ich blízkosti pod stromom a Mgr. F. predmetné malé modré autíčko spoznala ako motorové vozidlo obžalovanej Mgr. N. a druhá učiteľka mala byť staršia, túto nevedela pomenovať, tak mi ukázala k hlave asi aké má vlasy, povedala, že tá staršia je pani učiteľka, ktorá nedávno prišla, ja som usúdila, že sa asi jedná o pani A. podľa jej popisu. (viď č. l. 111 a nasl.).

Takisto treba poukázať na obsah zápisnice o konfrontácii medzi obvinenou Mgr. A. a svedkyňou E.Č., z ktorej vyplynulo v podstate dôkazne nové zistenie prednesené obžalovanou Mgr. A., a síce že svedkyňa Č. (proti čomu sa svedkyňa E. dôrazne ohradila) mala od obžalovanej Mgr. N. pýtať, či nemá na predaj práčku (pozn.: skutočnosť, že „tá druhá učiteľka“ - mysliac tak obžalovanú Mgr. N. - ponúkala obom svedkyniam „dajaké veci, dajaký nábytok aj práčku, že aby sme volili pani riaditeľku O.“, uviedla najskôr svedkyňa E.E.). Obžalovaná Mgr. A. na otázku vyšetrovateľa, prečo skutočnosť ohľadom práčky neuviedla v predchádzajúcom výsluchu, odpovedala tak, že pri výsluchu bola „trošku zaskočená, až doma, keď som nad tým rozmýšľala, som si spomenula“ (viď č. l. 117 a nasl.). Svedkyňa E. ešte v rámci výsluchu vykonaného 28. novembra 2019 (č. l. 65 a nasl.) uviedla, že stretnutie s obžalovanými a jeho obsah oznámila len manželovi ešte v ten deň; otázka vyšetrovateľa, prečo pri konfrontácii uviedla, že o stretnutí nikoho neinformovala, bola podľa názoru najvyššieho súdu úplne vierohodne zodpovedaná menovanou svedkyňou tak, že zmyslu pôvodne položenej otázky (či o obsahu stretnutia niekoho informovala, ak áno, koho a kedy) porozumela tak, že či o tom rozprávala niekomu cudziemu (č. l. viď vyššie). Totožnú skutočnosť (žiadosť svedkyne Č. smerovanú voči obžalovanej Mgr. A. ohľadom práčky) totožne „náhlym“ spôsobom spomenula takisto aj obžalovaná Mgr. N. až pri konfrontácii so svedkyňou Č., dôvodiac, že predtým „jednoducho som uvádzala skutočnosť, že som nikomu nič neponúkala“ (č. l. 133 a nasl.).

Ďalej možno poukázať na výsledky vykonanej konfrontácie medzi svedkyňami Mgr. F. a Č. (viď zápisnica na č. l. 141 a nasl.), kedy sa obe menované zhodli na tom, že svedkyňa Č. sa svedkyne Mgr. F. pýtala, či nevie o niekom, kto má na predaj automatickú práčku v mesiaci september roku 2018, teda v značnom časovom odstupe pred voľbou riaditeľa základnej školy (ktoré sa formou druhého kola konalo 19. júna 2019).

Najvyššiemu súdu sa preto javí ťažko uveriteľné, že by svedkyňa Č. pýtala od obžalovanej Mgr. N. práčku, resp. by ju požiadala o to, aby jej takú práčku zohnala (v konečnom dôsledku - čisto hypoteticky - ak by aj vôbec obžalovanú Mgr. N. požiadala o to, aby jej zohnala práčku, nemožno sloveso zohnať automaticky stotožniť so slovesom darovať - je preto prípustné, že takúto požiadavku svedkyňa Č. predniesla identicky ako vo vzťahu k svedkyni Mgr. F. vyššie). Odhliadnuc od už vyjadreného je potrebné akcentovať, že tému práčky začali uvádzať obe obžalované naraz a spontánne až na hlavnom pojednávaní (viď zápisnica o hlavnom pojednávaní pred Špecializovaným trestným súdom z 10. mája 2021, č. l. 261 a nasl.).

Ostatne najvyšší súd poukazuje na výpoveď svedkyne Mgr. A. (č. l. 90 a nasl.). Táto uviedla, že počas trvania jej pracovného pomeru v škole počula, že obžalovaná Mgr. N. mala behať s taškami do osady. Neskôr sa po škole malo šíriť, že obžalované chodia do osady, a to aj autom. K tomu menovaná predložila vytlačenú SMS správu, ktorú jej adresovala obžalovaná Mgr. N. (č. l. 94 a nasl.). Obsahom tejto správy je vyjadrenie sklamania Mgr. N. z výpovede svedkyne Mgr. A. vykonanej ešte pred

vydaním uznesenia o vznesení obvinenia obžalovaným. Obžalovaná Mgr. N. v predmetnej SMS správe konštatovala, že Mgr. A. ju vo výpovedi „obviňuje“ dopĺňajúc, že „milá moja, toto krivé obvinenie je jedno veľké klamstvo a ty to veľmi dobre vieš“, resp. „neviem, kde berieš toľko odvahy takto krivo svedčiť, chcem Ti len poďakovať v mene celej mojej rodiny ... a mojej svokre, ktorá keď sa to dozvedela, tak skolabovala“ s dovetkom „PS: musela som ti to napísať a prídem aj osobne“. Treba poznamenať, že svedkyňa Mgr. A. vypovedala obsahovo úplne konzistentne napriek skutočnosti, že zmienená SMS správa jej bola doručená 23. januára 2020 (výsluch svedkyne bol vykonaný 27. januára 2020 - č. I. vid' vyššie). Najvyšší súd hodnotí takéto konanie obžalovanej Mgr. N. ako skôr nešťastné, ak nie priamo zastrašujúceho charakteru (a to napriek tomu, že k avizovanému „prídem aj osobne“ napokon nedošlo), čo dodáva dôkaznej situácii isté „podfarbenie“ - v pochopiteľný neprospech obžalovaných.

Obdobne tak možno odkázať na skutočnosti uvedené svedkyňou Mgr. Z.Í. (č. I. 144 a nasl.), ktorá je takisto pedagogickou zamestnankyňou ZŠ S.; táto uviedla, že bola odprevadiť žiakov školy do osady, kam ku nej prišlo niekoľko rodičov rómskej etnicity a medzi rečou jej jeden cez druhého povedali, „že sa tam núkajú úplatky v súvislosti s voľbami, že núkali už aj práčku niektorej členke Rady školy, neviem však ktorej ...“.

Najvyšší súd takisto nevidí rozumný dôvod neveriť skutočnostiam uvádzaným svedkom E.. Čo sa týka rozporov medzi jeho výpoveďou z prípravného konania (č. I. 95 a nasl.), kedy uviedol, že mu manželka (svedkyňa E.) nepovedala, že by jej obžalované niečo ponúkali a jeho konštatovaním na hlavnom pojednávaní (č. I. 272 a nasl.), kedy dodal, že „za tú voľbu riaditeľky im tie učiteľky v aute ponúkali nejaké pohostenie, ale ja som to považoval za nepotrebné, nemal som o to záujem“, príp. „ja som ... vyšetrovateľovi o tom nehovoril, lebo som hneď vtedy manželke povedal, aby nič od nich nebrala, že nič nepotrebujeme a poslal som ju domov, lebo v ten deň veľmi pršalo a ona bola chorá“. Odvolací súd konštatuje v zhode so Špecializovaným trestným súdom, že prvotná absencia tejto „ponuky“ v jeho skoršej výpovedi v prípravnom konaní je zjavne dôsledkom okamžitého a priam automatického odmietnutia „počúvať čokoľvek“ podobného (pozn.: v prípravnom konaní však uviedol, že obžalované jeho manželke vraveli, aby „zvážili ľudia koho si budú voľiť“).

V predmetnej veci totiž platí, že ide o naozaj jednoduchý skutkový dej, ktorý bol reálne zažitý fyzickými osobami, ktoré ale nedisponujú tak širokou slovnou zásobou alebo stupňom dosiahnutého vzdelania, aby opisali obsah ich pamäťovej stopy formou „uspokojivou“ pre ten - ktorý subjekt trestného konania. To ale nemá nič spoločné s kategóriou hodnovernosti a vierohodnosti - naopak, táto by sa javila byť spochybnenou v prípade, ak by svedkovia vypovedali doslova zhodne pri každom jednom procesnom úkone, a to plynulým a jasným spôsobom zjavne nekorešpondujúcim napr. ich odbornej spôsobilosti ohľadom predmetu výsluchu, ktorý si vyžaduje mieru dispozície takouto kvalifikáciou.

Totožný záver sa uplatní aj vo vzťahu k námietke obžalovaných ohľadom údajného neohlásenia trestného činu svedkami E.E., Č. a E. - skutočnosť, že zostali pasívnymi až do okamihu, kým boli oslovení príslušnou zložkou Policajného zboru, svedčí skôr o ich bojovnosti a rešpekte voči osobami, na ktorých by mali podávať trestné oznámenie, nakoľko tieto pre nich predstavovali authority, čo zároveň úplne neguje závery obžalovaných o akejsi „zozadu režírovanej“ pomste.

Odvolací súd si osvojil aj poukaz Špecializovaného trestného súdu na taktickú stránku konania obžalovaných, ktoré svojim pôsobením „mierili“ jednak na členku Rady školy svedkyňu Č., ale takisto aj o prvú náhradníčku do Rady školy (svedkyňu E.). Správnosť tohto záveru okrem kontextuálneho náhľadu na jednotlivé skutkové okolnosti v konečnom dôsledku podporia aj obsah predloženého spisu (č. I. 178, č. I. 180, č. I. 284).

Najvyšší súd poukazuje na mimoriadne výstižný sumár podstatných logických rozporov vo výpovediach oboch obžalovaných (ktoré sa v zmysle celkom zjavne správneho záveru Špecializovaného trestného súdu dostali zrejme nechcene do paradoxnej situácie, nakoľko prioritne namietali práve nehodnovernosť svedeckých výpovedí) na str. 11 odsek šiesty a nasl. rozsudku, s ktorým sa v úplnostiach stotožnil.

Odvolačný súd považuje za nadbytočné ďalej parafrázovať alebo priamo duplicitným spôsobom opakovane uvádzať tam vyjadrené skutkové závery. Zo strany odvolacieho súdu možno doplniť len toľko, že

- obe obžalované najskôr v sťažnostiach proti uzneseniu o vznesení obvinenia podaných zhodne 31. októbra 2019 (č. l. 18 a nasl., resp. č. l. 23 a nasl.) úplne negovali čo i len možnosť, že by sa vôbec stretli so svedkyňami E. a Č. (o takom stretnutí nič nevedia a je to iba „ich výmysel“),
- obžalovaná Mgr. A. v rámci výsluchu vykonaného 18. novembra 2019 (teda s časovým odstupom zhruba dvoch týždňov) v procesnom postavení obvineného (č. l. 31 a nasl.) uviedla, že „niekedy asi koncom júna tohto roku som bola s kolegyňou N. pri rómskej osade S.“, kedy sa spoločne s obžalovanou Mgr. N. stretli v aute obžalovanej Mgr. N. so svedkyňami E. a Č.; totožné stretnutie v rámci výsluchu vykonaného toho istého dňa následne potvrdila v procesnom postavení obvineného aj Mgr. N. (č. l. 41 a nasl.),

- Mgr. N. najskôr v uvedenej výpovedi uviedla, že si svedkyňu Č. „dala zavolať“, lebo je členkou Rady školy; na hlavnom pojednávaní konanom 10. mája 2021 pred Špecializovaným trestným súdom však pri výsluchu uviedla, že túto skutočnosť nevedela; pri odstraňovaní rozporov odpovedala až po upozornení jej obhajcu samosudcom, aby gestikuláciou nenaznačoval obžalovanej, ako vypovedať tak, že „nevie uviesť, prečo som v novembri 2019 vravela, že som vedela o tom, že p. Č. je členkou Rady školy“ (viď č. l. 264 a nasl., súdny spis),

- obžalovaná Mgr. N. uviedla, že svedkyňu Č. si dala zavolať spoločne so svedkyňou E., o zavolanie žiadala vedúceho miestnej občianskej hliadky, ktorý bol jej manželom a obdobne ako svedkyňa E. členom tejto hliadky, z dôvodu, že chcela „vybaviť veci“ ohľadom trestne stíhaného žiaka, ktorý bol príbuzným svedkyne Č., ale aj o nejakej konkrétnej žiačke, ktorú mal znásilniť príbuzný svedkyne Č., no tá sa s ňou o tom (pozn.: mysliac tak údajné znásilnenie, odmietla baviť. Odvolaciemu súdu uniká podstata, prečo by sa svedkyňa Č. zrejme teda neodmietla baviť ohľadom jedného údajne trestne stíhaného príbuzného, ale odmietla by sa už baviť o druhej veci týkajúcej sa tiež jej príbuzného),

- obžalované až v odvolaní prezentujú ďalšiu verziu, ktorá má vysvetľovať dôvod jednorazového, a tak dôležitého stretnutia, ktoré si vyžadovalo rozhovor v aute obžalovanej Mgr. N. a nie napr. s rodičmi dotknutej osoby, príp. s vedúcim miestnej občianskej poriadkovej služby (obžalovaná Mgr. N. navštívila osadu z dôvodu, že vyšetrovateľom Policajného zboru bola požiadaná o osobné zisťovanie skutočností potrebných pre vyšetrovanie vedeným Okresným riaditeľstvom PZ K.V.) a pod.

Ak teda obžalované uvádzajú, že medzi výpoveďami tak priamych svedkýň (svedkyne E. a Č.) ako aj v obsahu nepriamych svedeckých výpovedí v texte podaného odvolania menovaných svedkov existujú rozpory, odvolací súd v zhode so Špecializovaným trestným súdom jednoducho nemôže prisvedčiť, nakoľko už len z vyššie zvýraznenej časti tvrdení obžalovaných je zrejmé, že obžalované celkom zjavne v priebehu trestného konania prispôbovali svoju obhajobnú argumentáciu nepriaznivému vývoju dôkaznej situácie až do tej miery, že sklzli skôr do improvizácie, než argumentačne reálne presvedčivej roviny. O tom napokon podľa názoru najvyššieho súdu svedčí aj skutočnosť, že v záverečnej časti odvolaní obžalovaných tieto poukazujú na nenaplnenie materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona z dôvodov, ktoré možno laicky charakterizovať tak, že sa nakoniec predsa „nič nestalo“, lebo k voľbám nedošlo a v prípade odsúdenia by obžalované už nemohli vykonávať prácu učiteľiek. Na tom nič nemení ani obsah znaleckého posudku vypracovaného PhDr. Jancurovou, znalkyňou v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, s ktorého hodnotením zo strany Špecializovaného trestného súdu (viď str. 8 odsek druhý a nasl. rozsudku) sa stotožnil aj odvolací súd bez zásadných výhrad. V tejto súvislosti sa primerane použijú závery vyplývajúce z úvah najvyššieho súdu v úvode argumentačnej časti tohto uznesenia vyššie, najmä konštatovania úzko súvisiace so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a i.

D) Najvyšší súd ohľadom odvolacej námietky obžalovaných spočívajúcej v poukaze na nenaplnenie materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona reaguje nasledovne.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. To znamená, že jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty prečinu, je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu).

Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, sa týkajú:

- a) konania, následku a okolnosti spáchania prečinu (test objektívnej stránky) a
- b) miery zavinenia a pohnútky k činu (test subjektívnej stránky).

Zmienené kritériá sú tak rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu. Uvedené kritériá nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho aby niektoré boli „preceňované“, resp. „silnejšie“ na úkor ostatných. K tomu možno dodať, že závažnosť niektorého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom.

V naznačenom kontexte najvyšší súd poukazuje na argumentáciu Špecializovaného trestného súdu, ktorá síce nie je priamo prepojená s otázkou materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona, avšak akcentuje dôležitosť férového výberového konania, ktoré je nepochybne vecou všeobecného záujmu.

Záujem spoločnosti na dôslednom uplatňovaní pravidiel a zásad pri výbere kandidátov na funkciu riaditeľa školy je čo do spoločenského významu akcentovaný prijatím osobitnej právnej úpravy (zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve) regulujúcej proces transparentného a zákonne súladného priebehu výberového konania na riaditeľa školy bez akýchkoľvek externých vplyvov rezultujúcich spravidla v jediný výsledok spočívajúci v tristnom konštatovaní „výber už prebehol, no konanie ešte nie“ (a tak charakterizujúc už pred tým zabezpečenú výhru toho kandidáta, ktorý je osobám oprávneným hlasovať už vopred označený ako „ten správny“ spolu s patričnou motiváciou za jeho podporu prisľúbenou pochopiteľne za oponou).

Najvyšší súd k vyššie vyjadrenému dopĺňa, že záujem spoločnosti na riadne fungujúcom vzdelávacom systéme ako „mozgu“ každej fungujúcej spoločnosti si zasluhuje osobitnú ochranu, nevynímajúc tak proces kreovania vedúcich funkcií v školstve. V kontexte prejednávanej trestnej veci to platí o to väčšmi, ak odvolací súd vezme do úvahy skutočnosť, že ZŠ S. je základnou školou, ktorej absolvovaniu sa nevyhne žiaden občan Slovenskej republiky.

Činnosť obžalovaných ako pedagogických zamestnankýň predmetnej základnej školy, ktoré využili protiprávnym spôsobom ich možnosť intervencie do priebehu a výsledku výberového konania na riaditeľa základnej školy je podľa názoru najvyššieho súdu skutočnosťou, ktorá vylučuje bližšie zaoberanie sa nenaplnením materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, nakoľko význam vzdelávania v spoločnosti je integrálnou a elementárnou súčasťou spoločenského života a preto aj vecou všeobecného záujmu.

Obžalované, jednoducho povedané, svojim konaním cielene vytvorili situáciu, aby „dohovorili“ svedkyňiam E. a Č. a za tým účelom im sľúbili poskytnutie úplatku. Úplatok môže mať pri tom aj nepatrnú hodnotu a konanie obžalovaných nepochybne zasahuje do práva na vzdelanie (v intenciách charakterizovaných už Špecializovaným trestným súdom, viď str. 12 odsek ôsmy odôvodnenia rozsudku) v zmysle záruk poskytovaných riadnemu výkonu zmieneného práva Ústavou Slovenskej

republiky. Preto je plne opodstatnené reagovať naň normami trestného práva hmotného, nakoľko nejde o závažnosť konania, ktorá by bola nepatrnou; prijatie opačného záveru by podľa názoru odvolacieho súdu viedlo k metaforickému „otvorení Pandorinej skrinky“ s obsahom nespočetných foriem zjavne korupčného konania, ktoré by však boli v zásade netrestateľnými s poukazom na ich nepatrnú závažnosť vo vzťahu ku konaniu prípadných páchatel'ov, nimi spôsobených následkov a pod., nehovoriac o faktickej negácii osobitného záujmu štátu na potláčaní akýchkoľvek foriem a prejavov korupčného konania vo verejnej sfére.

Vyššie uplatnenú odvoláciu námietku obžalovaných preto najvyšší súd vyhodnotil ako nedôvodnú a nenáležitú. Zrejme uniklo pozornosti obžalovaných, že Špecializovaný trestný súd sa s prípadným použitím § 10 ods. 2 Trestného zákona riadne zaoberal (napriek formulácii ich odvolacích námietok - vid' str. 12 odsek posledný odvolaniami napadnutého rozsudku).

+ + +

V súvislosti s výrokom o treste najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd uložil obžalovaným taký druh trestu (peňažný trest) a určil jeho výšku, ktorý zodpovedá základným princípom a pravidlám ukladania trestu.

Špecializovaný trestný súd pri určení druhu trestu - peňažný trest a určení jeho výšky správne vo vzťahu k obom obžalovaným prihliadol na spôsob vykonania činu, na ich zavinenie, pohnútku, na osobu obžalovaných a ich pomery, resp. na možnosť nápravy obžalovaných. Obom menovaným uložil primeraný trest zodpovedajúci potrebám individuálne a generálnej prevencie trestu ako aj morálnemu odsúdeniu páchatel'a spoločnosťou. Uloženie a výmera peňažných trestov u oboch obžalovaných považuje najvyšší súd za zákonné a spravodlivé.

Pri úvahách o primeranosti výmery náhradného trestu odňatia slobody treba citlivo zvažovať závažnosť a rozsah zásahu do osobnej slobody páchatel'a vo forme odňatia slobody ak peňažný trest páchatel' úmyselne nezaplatí. Hlavným zmyslom náhradného trestu odňatia slobody v zmysle § 57 ods. 3 Trestného zákona totižto nie je generálna či individuálna prevencia trestu a dokonca ani morálne odsúdenie spoločnosťou. Náhradný trest v zmysle § 57 ods. 3 Trestného zákona prioritne plní funkciu hrozby (ak peňažný trest nezaplatí „pôjde do väzenia“) a zároveň motivácie (zaplatiť peňažný trest, a tak sa vyhnúť „väzeniu“), čo má páchatel'a „donútiť“ peňažný trest zaplatiť. Preto nemožno náhradné tresty odňatia slobody (§ 57 ods. 3 Trestného zákona) ukladať v proporcionálne nevyvážených výmerách k peňažným trestom.

Odvolací súd nemôže ani v tejto časti vytknúť Špecializovanému trestnému súdu existenciu akéhokoľvek hmotnoprávneho pochybenia, nakoľko tento pri ustanovení výmery náhradného trestu odňatia slobody postupoval v súlade so zásadami ukladania trestu, pričom dospel k spravodlivo a objektívne proporcionálnym (vyváženým) výmerám ustanovených náhradných trestov odňatia slobody konvenujúcim výmere uložených peňažných trestov u každej z obžalovaných osobitne.

Ak sa najvyšší súd v texte tohto uznesenia explicitne nevyjadril k niektorej z odvolacích námietok obžalovaných, je tomu tak z dôvodu, že tieto nepovažoval za vecne súvisiace alebo inak relevantné pre rozhodnutie vo veci samej.

S ohľadom na uvedené rozhodol najvyšší súd tak, ako je to vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uznesenie nie je prípustný riadny opravný prostriedok.